

D.O'. QARSHIYEVA

DARSLARNI VEB-KVEST TEXNOLOGIYASI ASOSIDA TASHKIL ETISH METODIKASI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

SAMARQAND VILOYATI PEDAGOGLARNI YANGI
METODIKALARGA O'RGATISH MILLIY MARKAZI

D.O'. QARSHIYEVA

**DARSLARNI VEB-KVEST TEXNOLOGIYASI ASOSIDA
TASHKIL ETISH METODIKASI**

**“QAMAR MEDIA” NASHRIYOTI
TOSHKENT – 2022**

UO'K 378.01:004.77(072)

KBK: 74.58ya7

Q: 22

D.O'.Qarshiyeva "Darslarni Veb-kvest texnologiyasi asosida tashkil etish metodikasi"- Samarand-2023, 60 bet.

Mas'ul muharrir: Al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti "Axborot texnologiyalari" kafedrası professori F.M.Zakirova

Taqrizchilar:

SamDU "Sun'iy intellekt va raqamli texnologiyalari" kafedrası dotsenti
I.Aminov
Samarqand viloyati PYMO'MM dotsenti
G.Fayzullayeva

Uslubiy qo'llanmada ta'limda nisbatan yangi bo'lgan ta'lim texnologiya "Veb-kvest" texnologiyasi asosida dars haqida ma'lumotlar berilgan.

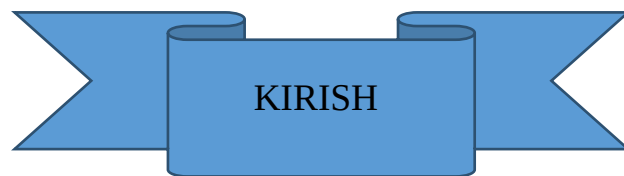
Uslubiy qo'llanma barcha toifadagi malaka oshirish o'qituvchilari, shuningdek, talabalar va qiziquvchilarga mo'ljallangan.

Ushbu uslubiy qo'llanma Samarqand viloyati PYMO'MM huzurida Ilmiy kengash ning 2022 yil 27 dekabrda 6-sonida nashr uchun tavsiya etilgan.

ISBN: 978-9943-9206-2-0

© D.O'.Qarshiyeva. O'zbek tilining izohli-kombinator lug'ati.

© "Qamar media" nashriyoti, 2023.

Respublikamiz ta'lim tizimida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar ta'lim va tarbiya sifatining oshirishga qaratilgan bo'lib, mazkur yo'nalishda muvaffaqiyatni belgilovchi asosiy omillardan biri – xalq ta'limi xodimlarining pedagog kadrlarini zamonaviy bilim, ko'nikma va malakalarni egallaganligi, kasbiy kompetentligini rivojlanganligi ilmiy tadqiq qilish hisoblanadi.

Bu o'z navbatida zamonaviy ta'lim muhitining zaruriy tavsifi hamda shaxs imkoniyatlarini muvaffaqiyatli amalga oshirilishining sharti sifatida ta'lim paradigmalarini umumiy o'rta ta'lim maktab o'qituvchilarining loyihalashga oid kompetentligini rivojlantirish faoliyatiga alohida e'tibor qaratgan holda takomillashtirish, uning tarkibiy qismlari funksional va konseptual muammolarni bartaraf etish mexanizmni ishlab chiqishni taqozo etadi.

Bugungi kunda umumiy o'rta ta'lim maktab o'qituvchilarining uzluksiz kasbiy rivojlantirish va ularni qayta tayyorlash tizimini takomillashtirish, uning milliy zaminini mustahkamlash, ijtimoiy faol va malakali raqobatbardosh kadrlar tayyorlashni jahonning rivojlangan davlatlarini talablariga moslashtirish masalalariga oid ilmiy tadqiqotlar ishlari olib borilmoqda.

Ayni paytda uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimidagi islohotlarning muammolari pedagog kadrlarni darslarni loyihalashga oid kompetentligini rivojlantirish bilan bog'liq. Kuzatish va tahlil natijalari maktab o'qituvchilarining kasbiy kompetentligi

tezkor rivojlanayotgan ta'lim jarayonlarining talablaridan orqada qolayotganini ko'rsatmoqda. bu holat uzluksiz kasbiy rivojlantirish jarayonida tinglovchilarning loyihalashga oid kompetentligini rivojlantirish bilan bog'liq muammolarning dolzarbligini ko'rsatadi.

Bu borada u.i.inoyatovning fikriga ko'ra, ushbu muammolarning jiddiyligi shubhasizdir–muntazam o'tkazilayotgan monitoring jarayonlarida ta'lim tizimining tezkor yangilanishi natijasida yuz berayotgan o'zgarishlarga tayyor turish va ulardan o'zib ketishga javob beradigan pedagog kadrlar mavjudligi, ta'limga, shaxsga va o'qituvchilar faoliyatiga bo'lgan zamonaviy ijtimoiy talablar va bu talablarga etarli darajada javob bermaydigan pedagog kadrlar tayyorlash, qayta tayyorlash va uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimining holati aks etmoqda.

Muammolarni, ziddiyatlarni tan olish va ilmiy tahlil qilish ularni bartaraf qilish uchun zarur shart-sharoitlarni yaratadi, izlanishlarning mazmuni hamda yo'nalishlarini hamda pedagog kadrlar tayyorlash, qayta tayyorlash va uzluksiz kasbiy rivojlantirishning tashkiliy-didaktik tizimini ilmiy tamoyillar asosida qayta ishlab chiqishning aniq choralarini belgilab berishga asos bo'ladi.

Belgilab berilgan vazifalarni amalga oshirish o'qituvchilar malakasini uzluksiz oshirishni, ularning innovatsion faoliyatiga yaxlit pedagogik hodisa sifatida metodologik nuqtai nazardan yondashish talab etiladi.

Shuningdek, uzluksiz pedagogik ta'limga bo'lgan konseptual qarashlar tizimini rivojlantirishni, pedagog kadrlar kasbiy-shaxsiy rivojlanishining psixologik-pedagogik shart-sharoitlarini aniqlashni va ularning loyihalashga oid kompetentligini rivojlantirishni talab qiladi. fanlararo tadqiqotlarning natijalarini jamlaydigan pedagogik konsepsiyaning mazmuni uzluksiz pedagogik ta'limning mohiyatini – ta'limning maqsadi, mazmuni, o'qitishning metodlari va shakllari hamda ular tarkibiga kirgan aniq ta'lim texnologiyalari kabi kategoriyalar orqali, tinglovchilarning loyihalashga oid kompetentligini rivojlanishda ko'rinadi.

I.VEB-KVEST TEXNOLOGIYASI

1.1. VEB-KVEST TEXNOLOGIYASI VA UNING IMKONIYATLARI

Mamlakatimizda bugungi kunda pedagogikada ta'lim oluvchini ta'lim jarayonidagi faolligini oshirishga qaratilgan bir nechta o'qitish usullari ishlab chiqish ustida izlanishlar olib borilmoqda.

Bular loyihaga asoslangan o'qitish, muammoli o'qitish, ish faoliyatini ifodalovchi o'yinlar, shaxsga yo'naltirilgan, rolli o'yinlar va boshqalar. ammo ularni ta'lim tizimida, jumladan umumiy o'rta ta'lim muassasalari, oliy ta'lim tizimi hamda malaka oshirish jarayonlarida keng qo'llaniladi, deb bo'lmaydi. buning sababi har bir mashg'ulotga tayyorgarlik pedagogik izlanishni ko'zda tutishi, yuksak kasbiy bilim va mahoratni, ishga ijodiy yondashuv va ko'p vaqtni sarflashni talab qilish sabab bo'lmoqda. chunki har bir o'tiladigan mashg'ulot ishlanmasi o'ziga xos xususiyatga ega va takrorlanmasdir. Zamon talablariga mos, o'quvchilarning ehtiyojlariga mos dars ishlanmalarini ishlab chiqish o'qituvchidan katta ma'suliyat va kasbiy kompetentlik talab etiladi. Ana shunday ta'lim texnologiyalaridan biri bu veb-kvest texnologiyasidir. Ushbu texnologiyadan ta'lim jarayonini samarali tashkil etishga doir mamlakatimizda Risukova Yu., Islomova Sh. Hamda mustqil

davlatlar hamdo'stligida O.V.Volkova, N.X.Sirempilova, G.A.Vorobyovlarning fanlarni loyihalab o'qitish va o'qituvchilarning loyihalashga oid kompetentligini shakllantirish va rivojlantirishda kvest va veb-kvest texnologiyasini qo'llash, oliy ta'lim muassasalarida chet tili fanlarini o'qitishda veb-kvest texnologiyalaridan foydalanish orqali o'qitish, oliy ta'lim muassasalarida ingliz tilini o'qitishda veb-kvest texnologiyasini qo'llash va shu kabi tadqiqotlarni ko'rishimiz mumkin.

Veb-kvest texnologiya 1995 yillarda ta'limda qo'llash amerikalik olim Tomas March tomidan taklif etilgan, 2000 Kvest texnologiyasi haqida tushunchalar kirib kela boshlaganiga qaramasdan veb-kvest kvest texnologiyasining bir turi sifatida qarala boshlangan.

T.Marchning so'zlariga ko'ra, kvest yoki veb-kvest – bu ta'lim oluvchiga qo'yilgan muammoni noaniq echim bilan tekshirishga undash va rivojlantirish uchun rag'batlantirishda internetdagi muhim manbalarga havolalar va haqiqiy vazifalardan foydalanadigan ta'lim tuzilmasidir. Bunda ta'lim oluvchi fanga oid ma'lumotlarni qidirish orqali yanada chuqurroq bilimlarga ham yakka tartibda, ham guruh orqali erishish mumkin.

Shu bilan birga bir qator tadqiqotchilar veb-kvest texnologiyasiga oid tadqiqotlar olib borgan va unga oid ta'riflar keltirilgan. ularning fikriga ko'ra, veb-kvest – bu veb-qidiruv hisoblanib, internetning axborot resurslarini talab qiladigan rol o'yin elementlari bilan muammoli vazifadir. boshqa tadqiqotchilar

esa veb-kvest – bu internet imkoniyatlaridan foydalangan holda mustaqil tadqiqot faoliyatini olib borishga mo'ljallangan texnologiyadir, degan fikrni ilgari surgan .

Bu borada T.Martning fikriga ko'ra, veb-kvestning afzalligi faol o'qitish muhitini yaratishdan iboratdir. Veb-kvest ham jamoaviy, ham individual ishlash uchun mo'ljallangan bo'lishi mumkin. uning ta'kidlashicha veb-kvest texnologiyasini kichik guruhlarda foydalanish ta'lim oluvchining motivatsiyasini oshiradi, ijodiy qobiliyatini rivojlantiradi hamda tanqidiy fikrlashini shakllantiradi.

Bizning fikrimizcha, veb-kvest texnologiyasini fanlarni o'qitishda qo'llash orqali ta'lim oluvchilarning fanga bo'lgan qiziqishini va motivatsiyasini oshirishga, ijodiy qobiliyatini rivojlantirishga, mustaqil qarorlar qabul qilishga hamda loyihalashga oid kompetentligini shakllantirish va rivojlantirishga imkoniyatini yaratadi. shuningdek, kompyuter texnologiyalari bilan ishlash malakalarini oshirishga va internet texnologiyalari hamda undagi o'quv ma'lumotlarni qidirish madaniyatini shakllantiradi.

T.Marchning (aqsh) fikriga ko'ra, veb-kvest texnologiyasi ta'lim oluvchining internetdagi manbalarga havolalar va o'quvchilarni har qanday ma'lumotlarni o'rganishga undash bilan bog'liq bo'lgan aniq vazifani amalga oshirish imkoniyatini yaratadi. ma'lumot qidirish va uni o'zgartirish paytida ham individual, ham guruhda ishlash qobiliyatini rivojlantirish maqsadida noaniq echim bilan bog'liq muammolardan biri hisoblanadi.

T.A.Naumova, A.A.Baranov, Ya.L.Tarakanovlar o'quv jarayonida veb-kvestlardan foydalanish talabalarda etakchilik fazilatlarini rivojlantiradi, deb hisoblaydi. N.G.Muravyovanning fikriga ko'ra, veb-kvest texnologiyasi ta'lim oluvchining tadqiqotchilik ko'nikmalarini shakllantirib, ularni veb-texnologiyalarni loyihalashga oid kompetentligini rivojlantiradi.

Veb-kvest tushunchasini tahlil qilish (O.V.Volkova, G.A.Vorobyov, E.A.Igumnova, I.V. Radetskaya va boshqalar) asosida, uning quyidagi xususiyatlarni ta'kidlaymiz:

- global tarmoqda ta'limga oid ma'lumotlarni qidirish orqali ta'lim olish;
- ta'lim oluvchiga aqliy muammoli vaziyatlarni hosil qilish orqali kompetentligini rivojlantirish.

Shu bilan birga, ba'zi tadqiqotchilar veb-kvestni maxsus veb-sayt deb, hisoblashadi. unda ta'limga oid manbaalarni shakllantirish va keng ko'lamda tarqatish imkoniyatini yaratadi. tadqiqotchilarning ba'zilari esa veb-izlanishli ta'lim texnologiyasi va didaktik vosita, deb hisoblaydi. Keltirilgan tadqiqotchilarning umumiy fikri internetdan foydalangan holda ta'lim muammosini hal qilishga qaratilgan.

Uzluksiz kasbiy rivojlantirish sohasidagi sifat o'zgarishlari va yuqori samaradorlik, ularning jahon ta'lim talablari bilan mosligi va pedagoglarning kelgusi mehnat faoliyatlarida o'zlashtirgan kompetentsiyalari qay darajada amaliyotga tatbiq qilinayotganligiga bog'liq. Uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimida ijobiy o'zgarishlari va

yuqori samaradorlik esa mazkur sohaga ijobiy yangilik kiritish, ya'ni tinglovichlarning loyihalashga oid kompetentligini rivojlantirish natijasida ta'limda sifat va samaradorlik ta'minlanib, pedagogik innovatsion jarayon vujudga keladi.

Bu borada B.E.Starichenkoning fikriga ko'ra, har qanday axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan, shu jumladan mobil texnologiyalardan foydalanish, ta'lim oluvchining qiziqishini oshirishga qaratilgani hamda ma'lumotlarni zudlik bilan topish va ulardan istalga joyda foydalanish imkoniyati mavjudligi bilan samarali hisoblanadi.

E.Klopper va J.Sheldonlarning fikriga ko'ra, hozirgi vaqtda o'quv ma'lumotlarning ko'pligi, ularni taqdim etish shakllarini kengaytirishning yangicha yondashuvlarini joriy etishni taqozo etadi. Buni esa mobil qurilmalar yordamida samarali amalga oshirish mumkin.

I.A.Yuldoshevning fikriga ko'ra, mobil qurilmalaridan foydalanuvchilar axborotga bo'lgan ehtiyojlarini ta'minlashda turli mavzulardagi yangiliklarni o'qish, videolarni tomosha etish, jonli efir va eksklyuziv ko'rsatuvlar hamda ta'limiy yangiliklarni mobil ilovalarni qurilmaga o'rnatish orqali foydalanadi.

Mobil qurilmalarning xususiyatlaridan biri, turli xil o'quv vositalarni, ya'ni matnli, rasmi, animatsiyali, video va audioli fayllarni, 3D-formatli ta'lim resurslarni taqdim etish usullarini diversifikatsiya qilishga imkon beradi. Bu esa uzluksiz kasbiy

rivojlantirish kursi tinglovchilarining mustaqil o'quv faoliyatida zaruriy o'quv vositalar bilan ta'minlash imkoniyatini yaratadi.

Buning natijasida uzluksiz kasbiy rivojlantirish tinglovchilari qo'yilgan muammoli topshiriqlarni mustaqil ravishda yechishga va "Kvest" texnologiyasi yordamida turli ta'limiy loyihalarni bajarish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Shunday qilib, "Kvest" texnologiyasi yordamida darslarni loyihalashni amalga oshirish uchun uzluksiz kasbiy rivojlantirish tinglovchilariga syujetga emas, balki o'yin mazmuniga e'tibor qaratishga imkon beradigan fan komponentidan qat'i nazar o'yin holatini modellashtirishga imkon beradigan xizmatlardan foydalanish kerak. Bunda mobil qurilmalardan texnik vosita sifatida foydalanish orqali rivojlanishning yangi usullarini kashf etiladi. o'qitishning ushbu shaklidan foydalanish stsenariylari tinglovchilarning o'yin jarayoniga to'g'ridan-to'g'ri kiritilishi bilan tavsiflanadi. Mobil qurilmalar yordamida o'yin shaklini o'z ichiga olishi motivatsiyani oshirish orqali uzluksiz kasbiy rivojlantirish jarayonida ta'lim natijalariga hissa qo'shishi mumkin. Shu bilan birga "Veb-kvest" texnologiyalarini qo'llashda samarali texnik vosita bo'lib xizmat qiladi. Bunda tez qaror qabul qilish, noaniqlik sharoitida harakat qilish, jamoada ishlash qobiliyati, ijodkorlik fikrlash kabi fazilatlari rivojlanadi:

Birinchidan, o'yin faoliyati, qoida tariqasida, asosiy syujetning boshlang'ich nuqtasi sifatida qiziqarli, g'ayrioddiy, o'ziga xos g'oyaning mavjudligini nazarda tutadi. Biroq, "Veb-kvest"

texnologiyasida kirish bosqichida trener olib boruvchining mahoratiga bog'liq, chunki uning vazifasi tinglovchilarga mavzu yoki topshiriq berishdan iborat hisoblanadi. Ikkinchidan, o'yin janri sifatida izlanish voqealarning ko'p vektorli rivojlanishini nazarda tutadi, shu bilan birga maqsadlarga erishish uchun chiziqli (bosqichma-bosqich) algoritm taklif etiladi. Uchinchidan, o'yinlar ishtirokchini rag'batlantirish tizimiga ega va tinglovchilarning ish natijalari hamda trenig olib boruvchi tomonidan baholanishi bunday vosita emas. Shunga asoslanib, "Veb-kvest" texnologiyasining taklif qilingan ta'riflari tinglovchi tomonidan Internet texnologiyalari va veb-manbaalar orqali ta'lim mavzularida birgalikda yoki yakka tartibda amalga oshiriladigan "veb-loyiha" tushunchasini ochib beradi va aniqlaydi.

Veb-topshiriqlarning o'ziga xos xususiyatlari quyidagicha:

Birinchidan, mavzuni o'rganish ustida ishlayotganda, tinglovchi ma'lum bir mavzu bo'yicha ma'lumotlarni olishda global tarmoqdan keng ko'lamda foydalanadi. Ikkinchidan, veb-topshiriq ustida ishlayotganda, tinglovchi "Veb-kvest" texnologiyasida qidiruvni yakka o'zi yoki jamoada ishlashidan qat'i nazar, unga qulay bo'lgan topshiriq tezligini tanlashi mumkin. Uchinchidan, "Veb-kvest" mavzu bo'yicha qo'shimcha ma'lumotni qidirish imkoniyatini beradi. Qidirish va izlanish orqali mashg'ulotni o'tkazish shakli sifatida tinglovchilarga faol ishtirokchilari bo'lish, bir-birlari bilan ijodiy muloqot qilish, umumiy madaniy va kasbiy kompetentsiyalarni, shuningdek, shaxsning muhim xususiyatlarini

rivojlantirish imkonini beradi. Buning natijasida, tinglovchilarning darslarni loyihalashga oid kompetentligini rivojlantirish imkoniyati yaratiladi.

Shu bois, tadqiqot doirasida maktab o'qituvchilarining loyihalashga oid kompetentligini rivojlantirish uchun metodik xizmat qiluvchi axborot-ta'lim muhiti yaratildi (qvest.uz-manzilida). Ushbu axborot ta'lim muhitining tarkibiy tuzilmasi quyidagi 2.3-rasmda keltirilgan.

**1.2. O'QITUVCHILARINING GENIALLY, LEARNIS,
ONLINETESTPAD ONLINE TA'LIM PLATFORMALARIDA
"VEB-KVEST" YARATISH KO'NIKMALARINI
SHAKLLANTIRISH**

Tinglovchilarning loyihalashga oid kompetentligini rivojlantirishda zamonaviy ta'lim texnologiyalari, xususan kvest texnologiyasidan fodalanish samarali hisoblanadi. Tadqiqotchilar ta'kidlashicha, topshiriqni bajarish uchun zarur bo'lgan va o'qituvchi oldindan tanlagan manbalarga havolalar ro'yxati kvestning asosiy elementi hisoblanadi. Kvest bilan ishlash davomiyligiga ko'ra, qisqa va uzoq muddatli shaklda amalga oshiriladi. Qisqa muddatli kvestlar mashg'ulot vaqtida amalga oshirishsa, uzoq muddatli kvestlar esa auditoriyadan tashqari vaqtlarda qo'llaniladi. Bunda tinglovchilarining o'zini o'sitda mustaqil ravishda ishlashga hamda turli manbaalardan o'quv ma'lumotlarni qidirishga yo'naltiradi.

Kvest texnologiyasini joriy etish va sinovdan o'tkazish tajribasi ma'lumotlari tahlili shuni ko'rsatadiki, ularni umumiy o'rta ta'lim maktab fanlarini o'qitishga kiritish quyidagi imkoniyatlarni yaratadi:

- axborot ko'nikmalarini rivojlantirish;
- bilish jarayoniga ijobiy hissiy munosabatni shakllantirish, o'rganish motivatsiyasini, o'rganilayotgan mavzu bo'yicha bilimlarni o'zlashtirish sifatini oshirish;
- o'quvchilarning ijodiy salohiyatini rivojlantirish;
- o'quv materialini o'zlashtirish strategiyasini o'zlashtirishning umumiy ko'nikmalarini shakllantirish.

Kvest – bu ishtirokchi tomonida ta'limi o'yindan ruhiy muammolarni hal qilishni, syujet orqali o'tishni talab qiladi. bunda topshiriqlar haqiqiy va virtual shaklda taqdim etiladi. Kvestlar ishtirokchilari ushbu o'yin faoliyatining jozibali tomoni sifatida mantiq, e'tibor, aqlning rivojlanishiga ko'maklashadi.

Tinglovchilarning ta'lim motivatsiyasini oshirish va guruhli tadqiqot faoliyatini tashkil etish uchun kvest texnologiyasi zamonaviy ta'lim texnologiyasi bo'lib xizmat qiladi:

- tinglovchining o'zaro ta'sir qiladigan ma'lumotlarning bir qismi yoki barchasini global tarmoq orqali ehtiyojlarga yo'naltirilgan faoliyat;- rolli o'yin elementlari bilan muammoli vazifalar hosil qilinadi. bunda ilmiy-uslubiy manbaalarni turli adabiyotlarni o'rganish, shuningdek, global tarmoqdan qidirishga yo'naltiradi;
- turli pedagogik va veb-loyihalar tayyorlashga yo'naltirish.

Tinglovchilarning “Kvest” texnologiyasi asosida darslarni loyihalash kompetentligini rivojlantirishda axborot-kommunikatsiya texnologiyalari muhim vosita bo‘lib xizmat qiladi. “axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining imkoniyatlari shunda iboratki, ya’ni tinglovchilarning loyihalashga oid nazariy ma’lumotlarni mustaqil ravishda o‘rganishga, takrorlashga zamin yaratadi”.

Shuning uchun tinglovchilarning “kvest” texnologiyasi asosida darslarni loyihalashga oid kompetentligini rivojlantirishda axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, xususan didaktik elektron ta’lim resurslaridan foydalanish maqsada muvofiq hisoblanadi.

Didaktik elektron ta’lim resurslar zamonaviy axborot texnologiyalari asosida ma’lumotlarni jamlash, tasvirlash, yangitdan saqlash, bilimlarni interfaol usulda taqdim etish, nazorat va baholash imkoniyatga ega bo‘lgan vosita hisoblanadi.

Didaktik elektron ta’lim resurslar tinglovchilarning tasavvurini shakllantirishga, kasbiga oid malakalarini oshirishga va zaruriy qo‘shimcha ma’lumotlar bilan ta’minlanishga hamda darslarni loyihalashga oid kompetentligini rivojlantirishga qaratilganligi bilan ahamiyatlidir.

Shuning bois, xalq ta’limi tizimida olib borilayotgan islohotlar uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimida tinglovchilarning “kvest” texnologiyasi asosida darslarni loyihalash kompetentligini rivojlantirishdan axborot ta’minotini takomillashtirishga bo‘lgan ehtiyojni belgilaydi. buni esa didaktik elektron ta’lim vositalari yordamida amalga oshirish mumkin. ushbu vositalar yordamida

tinglovchilarning mashg'ulot vaqtida va mustaqil o'quv faoliyati davomida uzluksiz loyihalashga oid kompetentligini rivojlantirish imkoniyatini yaratadi.

Uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimida tinglovchilarning darslarni loyihalashga oid kompetentligini rivojlantirishda kvest texnologiyasidan foydalanishda quyidagi topshiriqlarni o'z ichiga olishi kerak: ta'limiy o'yinning syujeti va afsonasi; vazifalar va muammoli vaziyatlar; muamoli vazifalarni engib o'tish orqali erishish mumkin bo'lgan yakuniy maqsad. buni esa quyidagi bosqichlar asosida amalga oshirish tavsiya etamiz:

Kirish. Ushbu bosqichda tinglovchilar izlanish jarayonida qaysi manbalarni o'rganishlari va nima qilishlarini tushunishlari kerak. Bunda trening olib boruvchi ma'lum bir mavzu bo'yicha tinglovchilarning qiziqtiradigan tarzda ssenariy, hikoya yoki muammoni vazifa taklif qiladi. Bu har qanday izlanishning asosiy bosqichi hisoblanadi. Mazkur bosqichda trening olib boruvchi mavzu bo'yicha ishlash uchun oldindan ishlab chiqilgan topshiriqni taklif etadi, shu jumladan turli savollar bilan murojaat qiladi. Topshiriq haqiqiy bo'lishi, bajarilishi va asosiy ta'lim mavzusining ochilishiga hissa qo'shishi kerak. kichik vazifalar asosiy vazifadan ko'ra sodda bo'lishi va uning individual jihatlariga tegishli bo'lishni talab etadi;

Jarayon. ushbu bosqichda tinglovchilarga berilgan muammoli topshiriqni bajarish bo'yicha ko'rsatma beriladi. bunda muammoni echimini topish uchun tinglovchilarga global tarmoqdagi axborot-ta'lim muhitlarining manzillarini beriladi; ish faoliyatini baholash.

ushbu bosqichda tinglovchilar o'z ish natijalarini baholab, kasbdoshlari ishlarining natijalari bilan solishtirish imkoniyatiga ega bo'ladilar. bunda trening olib boruvchi tinglovchilarning ishlari haqida sharhlar beradi;

Xulosa. ushbu bosqichda tinglovchilar olingan natijani ish boshida qo'yilgan maqsad bilan solishtirish zarurdir. shuningdek, ushbu bosqichda tinglovchilar boshqa faoliyat sohalarida olingan bilim va ko'nikmalardan foydalanish imkoniyatlarini tushunishlari zarur.

Ushbu ketma-ketlik asosida tinglovchilarning kvest texnologiyasi asosida darslarni loyihalashga oid kompetentligini rivojlantirishda mobil qurilmalariga mo'ljallangan axborot-ta'lim muhitlari va didaktik elektron resurslar muhim vosita sifatida xizmat qiladi.

Shu bois, tadqiqot doirasida maktab o'qituvchilarining darslarni loyihalashga oid kompetentligini chiziqli, halqasimon, muammoli, veb-kvestlarni Genial.ly, Learnis, OnlineTestPad onlayn ta'lim platformalarida yaratish ko'nikmalarini shakllantirish orqali rivojlantirish erishamiz. ushbu onlayn ta'lim platformalarda foydalanish o'qituvchilardan xech qanday dasturlash tillarini bilishni talab etmaydi, qulay va tushunarli interfeys orqali inteaktiv xizmatlardan foydalanish imkoniyatini yaratadi. shu bilan bir qatorda, o'qituvchilarda kvestlarni yaratish ko'nikmalarini shakllantirishda quyidagi kompetentliklarga ega bo'lishlari zarur hisoblanadi.

1. Google.comda akkaunt yaratish; buning uchun o'qituvchilar gmail.com elektron pochtasiga ega bo'lishlari kerak;

2. Onlayn ta'lim platformalaridan foydalanish uchun ushbu platforma ro'yxatidan o'tish;

3. Genial.ly, Learnis, OnlineTestPad onlayn ta'lim platformalarida chiziqli, halqasimon, muammoli va veb kvest turlariga mos interaktiv xizmatlarni tanlay olish. tanlangan veb-kvest ssenariylari yuklash uchun veb-topshiriqlarni formatlarini aniqlash (JPG, PNG, MP3,MP4, AVI).

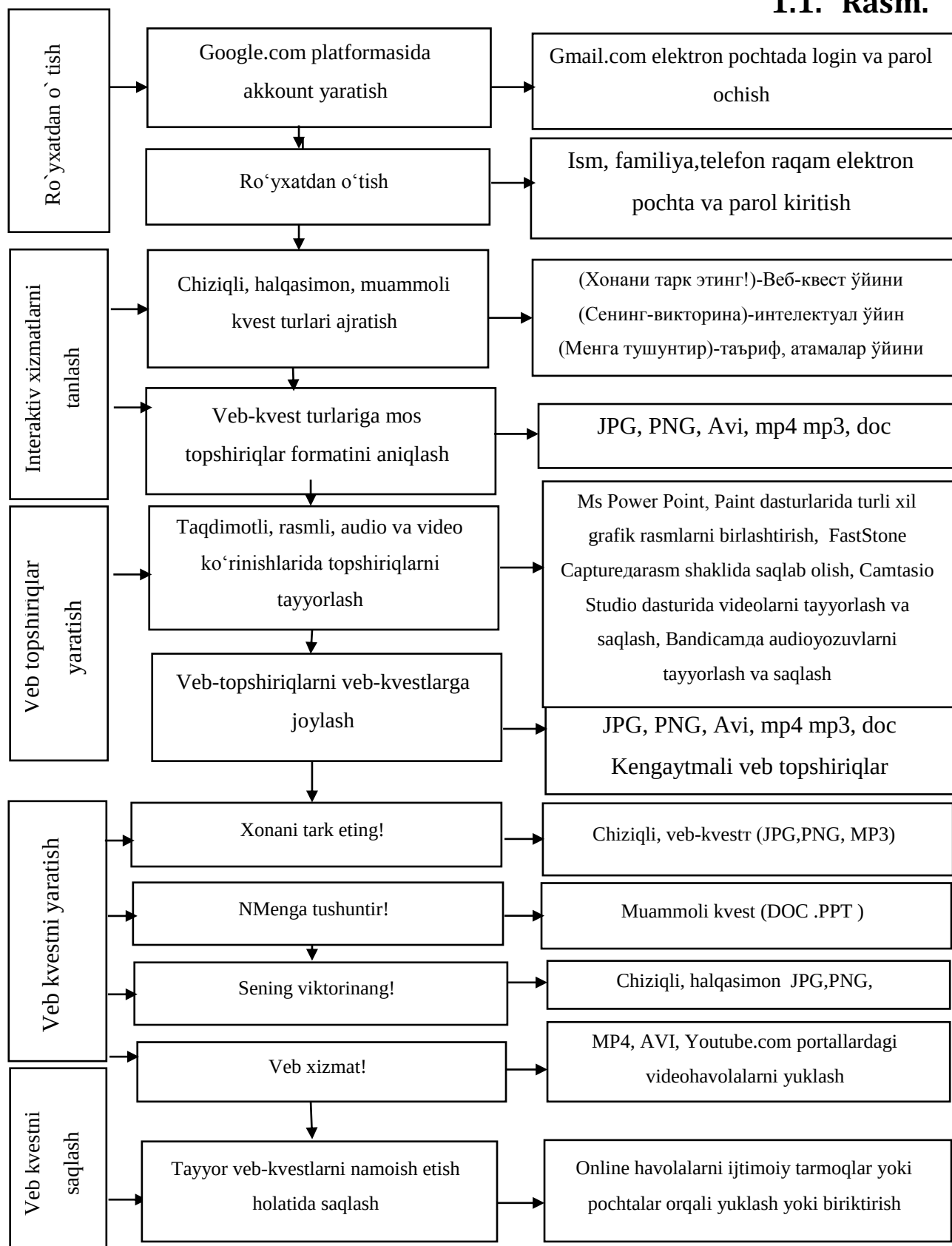
4. Kompyuterga veb-topshiriqlarni tayyorlash uchun kerak bo'ladigan qo'shimcha dasturlarni yuklash (Adobe Flash Palyer, Crossvord Forge, FastStoneCapture, Camtasio Studio, Bandicam, iSpring Pro).

5. Beriladigan veb-topshiriqlarni turli xil shakllarda tayyorlay olish: taqdimot, rasm, matn, grafik, chizma, video audio va hokazo (Ms Power Point, Paint, Crossvord Forge, FastStoneCapture, Camtasio Studio, Bandicam, iSpring Pro). diagnostik pedagogik dasturiy vositalarda (iSpring Quiz, EasyQuizzzy, Hotpotatos) nostandart testlarni yaratish;

6. Tayyorlangan veb-kvestlarni namoyish etish ko'rinishida saqlash.

Genially, Learnis va OnlineTestPad elektron platformalarida veb-kvestlarni yaratish va ishlash texnologiyasini keltirdik(1.1. Rasm).

1.1. Rasm.

Genially, Learnis va OnlineTestPad onlayn elektron platformasida veb kvest yaratish texnologiyasi

II. KVEST TEXNOLOGIYASINI YARATUVCHI DASTURIY VOSITALAR

2.1. PEDAGOGIK DASTURIY VOSITALAR

Ta'lim beruvchilarning kvest texnologiyasi asosida darslarni loyihalashga oid kompetentligini rivojlantirishda axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, xususan didaktik elektron ta'lim resurslaridan foydalanish maqsada muvofiq hisoblanadi.

Didaktik elektron ta'lim resurslar zamonaviy axborot texnologiyalari asosida ma'lumotlarni jamlash, tasvirlash, yangitdan saqlash, bilimlarni interfaol usulda taqdim etish, nazorat va baholash imkoniyatga ega bo'lgan vosita hisoblanadi.

Didaktik elektron ta'lim resurslar tinglovchilarning tasavvurini shakllantirishga, kasbiga oid malakalarini oshirishga va zaruriy qo'shimcha ma'lumotlar bilan ta'minlanishga hamda darslarni loyihalashga oid kompetentligini rivojlantirishga qaratilganligi bilan ahamiyatlidir.

Shuning bois, xalq ta'limi tizimida olib borilayotgan islohotlar uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimida tinglovchilarning "Kvest" texnologiyasi asosida darslarni loyihalash kompetentligini

rivojlantirishdan axborot ta'minotini takomillashtirishga bo' o'lgan ehtiyojni belgilaydi. Buni esa didaktik elektron ta'lim vositalari yordamida amalga oshirish mumkin. Ushbu vositalar yordamida tinglovchilarning mashg'ulot vaqtida va mustaqil o'quv faoliyati davomida uzluksiz loyihalashga oid kompetentligini rivojlantirish imkoniyatini yaratadi.

2.2. VEBGA MOSLASHTIRILGAN ILOVALAR

Kvest texnologiyasi yordamida maktab o'qituvchilarining loyihalashga o'rgatishda vebga moslashtirilgan ilovalar (taqdimotli dasturlar, o'rgatuvchi dasturlar, uch o'lchovli o'quv vositalar, video ma'ruzalar, virtual ta'lim texnologiyalar, diagnostik pedagogik dasturiy vositalar) samarali vosita hisoblanadi. Bunday dasturlar o'quv resurslarini vizuall, interaktiv, giperhavolalar orqali integrallash imkoniyatini beradi hamda ta'lim oluvchilarning bilim faoliyatini boshqaradi, o'quv natijalarini nazorat qiladi, bilim, ko'nikma va malakalarini oshiradi, ijodkorligini rivojlantiradi, bilimga qiziqishin va o'quv jarayonining ijobiy motivlarini oshiradi. Shu bilan birga uzluksiz kasbiy rivojlantirish kursi tinglovchilarining uzluksiz kasbiy rivojlantirish uchun individual yondashuvni takomillashtirishga imkoniyat yaratadi.

Bu borada M.R.Fayzieva fikriga ko'ra, o'quv jarayonida vebga moslashtirilgan ilovalardan foydalanish ta'lim oluvchi qobiliyati,

ya'ni uning intellekti ko'proq qaysi tur bo'yicha rivojlangan va ta'lim oluvchi intellekti darajasi, ya'ni ta'lim oluvchi iste'dodini aniqlashda muhim ahamiyat kasb etadi.

Vebga moslashtirilgan ilovalar uzluksiz kasbiy rivojlantirish kursi tinglovchilarini xususiyatlarini ta'lim olish modelida aks ettiradi va ushbu modelni ularning ehtiyojiga, talabiga moslashish uchun qo'llaydi.

L.V.Zaytsevaning fikriga ko'ra vebga moslashuvchan ilovalar ta'lim oluvchining psixologik sifatlari va tayyorgarligining umumiy darajasi o'rnatiladi. Bu ta'lim oluvchiga mos tushuntirish, sharh va h.k.larni berishda yordam beradi. Uning ta'kidlashicha o'qitishni aniq bir bosqichini amalga oshirish natijasida chegaraviy moslashuv bajariladi].

U holda, har bir ta'lim oluvchini, xususan kurs tinglovchilari vebga moslashtirilgan ilovalar bilan ishlash uchun o'zining shaxsiy kartinasi va individual harakatlanish traektoriyasiga ega bo'ladi. Bundan foydalanib, umumiy o'rta ta'lim maktab o'qituvchilari keng ko'lamda kasbiy kompetentligini rivojlantirish imkoniyati yaratiladi.

Bizga ma'lumki o'quvchilar ma'lumotlarni mustaqil (10%), ma'ruza (20%), amaliy mashg'ulotlarda (30%), vizual xis qilish orqali (50%) tushunadilar va idrok etadilar.

Vizual-bu odam ma'lumotlarning aksariyatini ko'rish yordamida idrok etish tushuniladi.

Vizual topshiriqlar – bu rasm, matn, sxema, jadval ko'rinishidan topshiriqlardan farqli o'laroq berilayotgan topshiriqlar

animatsion, GIF, harakatli ko'rinishda va o'quvchilarga berilayotgan topshiriqni onglarida aniq tassavurlarini paydo qilish imkoniyatini beruvchi topshiriqlar tushuniladi.

Vizual topshiriqlar ta'lim oluvchilarni atrofni o'rab turgan narsalarni xis qilish ko'rish qobiliyatini kuchaytirish, bo'layotgan hodisalarga keng doirada tasavvur hosil qilish qobiliyatlarini rivojlantirishga erishamiz.

Shu bilan birga, yana bir muhim haqiqatni ta'kidlash kerak atrofda dunyoni bilish nuqtai nazaridan topshiriqlarni vizual ko'rinishda taqdim etish ta'lim oluvchilarning informatsion va kasbiy kompetentligini rivojlantirishga erishamiz chunki odam atrofida sodir bo'layotgan voqealar haqidagi ma'lumotlarning deyarli 90% ko'rish orqali oladi.

Interaktiv - (inglizcha, inter-o'zaro, aktiv - harakat qilmoq) axborot va ko'ngilochar o'yin-kulgi ma'nolarida ham keladi. Bu ham axborot hamda materiallarini turli xil usullar (Video, audio, animatsion rasmlar, chizma-sxemalar, taqdimotlar, ko'ngil ochar veb-saytlar va boshqalar)da taqdim etish tushuniladi. Interaktiv darslarni loyihalash rolli o'yinlar, sahna ko'rinishlari, sarguzasht o'yinlar orqali tashkil etish. Interaktiv darslarni loyihalashga misol sifatida Kvest, veb-kvest, virtual kvest darslarini misol qilish mumkin.

Giperhavolalar-bu hujjatdagi elementga (buyruq, matn, rasm, izoh) yoki mahalliy diskda yoki kompyuter tarmog'ida joylashgan boshqa ob'ektga (fayl (hujjat), katalog, dastur) yoki ushbu ob'ekt elementlariga ishora qiluvchi bog'langan hujjatlarning bir qismi

tushuniladi. HTML-hujjatning istalgan elementiga havola qo'yilishi mumkin. Istalgan ma'lumotga qo'shilgan havolasi bo'lgan qismi matn rangidan farqli ko'k rangda ta'kidlanadi.

Bugungi kunda umumiy o'rta ta'lim maktab o'qituvchilari oldida o'qitiladigan o'quv fanlarini mavzulari bo'yicha o'quvchilarning kreativ fikrlashini oshirishga qaratilgan dars ishlanmalarni loyihalash muammosi mavjud bo'lib, ularni bartaraf etish muhim masalalardan biri hisoblanadi. Uning yechimi o'qituvchidan ilmiy va uslubiy fikrlashni, o'quv predmeti mazmunini loyihalashtirish qobiliyatini, o'z mutaxassisligiga oid malakalarini oshirishni, ya'ni yuqori darajadagi uslubiy kompetentsiyaning namoyon bo'lishini talab qiladi. Buni esa "Kvest" texnologiyasidan foydalanib, samarali natijalarga erishish mumkin.

Hozirgi vaqtda o'qituvchilarning "Kvest" texnologiyasi yordamida loyihalashga oid kompetentligini rivojlantirish dolzarb muammolardan biri hisoblanadi, chunki umumiy o'rta ta'lim maktab o'qituvchisining kasbiy faoliyatining shartlari doimiy ravishda o'zgarib turadi: mazmuni, o'qitish maqsadlari, o'quv va uslubiy to'plamlarning tarkibi. Bu esa o'qituvchidan didaktik vaziyat va mashg'ulotlarning mazmuni, ma'lum bir maktab va sinfning maqsadlari, o'quvchilar tarkibiga mos ravishda interfaol texnologiyalar, jumladan "Kvest" texnologiyasi asosida olib boriladigan mashg'ulotni individual ravishda loyihalashni talab qilinadi.

2.3. ONLAYN TA'LIM PLATFORMALARIDAN TA'LIM JARAYONIDA SAMARALI FOYDALANISH

Maktab o'qituvchilarining darslarni loyihalash kompetentligini rivojlantirishda Genially, Learnis va OnlineTestPad elektron ta'lim platformalarida mavjud veb-kvest ssenariylaridan foydalangan holda darslarni turli xil interaktiv viktorina, o'yin, elektron lug'at, videoma'ruza, veb-kvest yaratish orqali darslarini interaktiv usullarda loyihalash ko'nikmalari rivojlanadi.

Ushbu onlayn elektron platformalaridan foydalanish maktab o'qituvchilari uchun quyidagi imkoniyatlarni yaratadi:

1) veb-kvest o'yini bo'limida kvest texnologiyasining chiziqli, halqasimon va veb-kvest turlariga mos kvest ssenariylaridan unumli foydalangan holda darslarni tashkil etish, o'quvchilar ketma-ket zanjir asosida qurilgan topshiriqlarni bosqichma-bosqich ishlash bilan birga marraga etib borish uchun qo'shimcha jumboqli topshiriqlarlarni ham yechadilar. Asosiy jihati shundaki, veb-topshiriqlar birini echmasdan, muammoni hal etmasdan turib keyingi topshiriqni bajarishga kirisholmaydilar, chunki topshiriqlar zanjirida birinchi topshiriq javobi ikkinchi topshiriq kaliti bo'lib, yoki muammoning hal etilishida topshiriqlar echimlarining kema-ketligi muhimligi bilan ajralib turadi. Bu ssenariylar o'quvchilar berilgan topshiriqqa jiddiy yondashadilar va

keyingi bosqichga o'tishga sarguzasht ichida izlanishga harakat qilishadi.

2) interaktiv videolar bo'limida muammoni echini hal etishda nafaqa topshiriqlarning interaktiv usuli shu bilan bir qatorda videoni mazmunini to'liq ko'rishni ta'minlovchi videoni ko'rish jarayonida nostandart testlarni echadilar. bu jarayon videoni to'liq ko'rib chiqishni hamda mazmuniga e'tiborli bo'lishini talab etadi.

3) viktorina intellektual o'yin bo'limida chiziqli va veb-kvest turlariga mos topshiriqlar yaratishimiz mumkin. ta'lim oluvchilarga osondan qiyinga qarab tuzilgan topshiriqlarni echish bilan birga shu ketma-ketlikda har bir topshiriq uchun berilgan ballari ham oshib boradi. bu esa o'yin ishtirokchisini har bir etapdan ballarni yuqoriga qarab to'plash motivatsiyasi oshadi.

4) ta'rif va atamalar o'yini umumiy lug'at bilan ishlash, mavzuga doir yangi so'zlarni yod olish ko'nikmalarini shakllantirish uchun mo'ljallangan. shu bilan birga, bu o'yin kvestning muammoli turiga mos kelishi va ta'lim oluvchilarning lug'at va ta'riflarni o'rganishga motivatsiyalari oshadi.

Learnis platformasidagi imkoniyatlardan foydalanish bilan birga interaktiv videolar, interaktiv taqdimotlar, animatsion didaktik materiallar va turli xil interaktiv o'yinlar hamda veb-kvestlar yaratishda Genially onlayn platformasi ham foydalanish ham darslarimizni kreativ, interaktiv resurslardan foydalangan holda loyihalash imkoniyatini yaratadi. bu platforma Learnis.

platformasiga qo'shimcha turli xil interaktiv standart test savollari yaratish, veb-kvest ssenariylarining turli xil syujetlaridan foydalanish, tayyor ta'limiy o'yinlardan foydalanish, ta'lim jarayonini boshqarish platformalari, infografik taqdimotlar yaratish va foydalanish imkoniyatini beradi. ushbu platformadan foydalanish, materiallarni yaratish, ularni saqlash texnikasi aynan Learnis platformasidagi kabi bajarilishi bilan maktab o'qituvchilaridan qo'shimcha bilimlarni talab etmaydi.

Genial.ly onlayn elektron platformasi tarkibiy qismlari:

taqdimotlar – ushbu platformada turli tayyor shablonlar orqali taqdimotlar yaratish imkoniyati;

infografika – infografik rasmlar, slaydlar yaratish imkoniyati;

veb kvestlar – tayyor kvest ssenariylari shablonlaridan foydalangan holda veb kvestlar yaratish imkoniyati;

videotaqdimotlar – taqdimotlarni videoshakllarda tayyorlash imkoniyati;

interaktiv rasmlar – turli xil shakllar va infografik rasmlar tayyorlash imkoniyati;

onlayn kurslar – onlayn darslar yoki kurslar tashkil etish imkoniyati;

boshqaruv – ta'limni va o'quv jarayonini onlayn boshqarish imkoniyati;

Genially onlayn platformasi o'zining turli xil tayyor shablonlari orqali ta'lim jarayonini tashkil etish uchun interaktiv xizmatlarni foydalanish imkoniyatini yaratadi. Maktab o'qituvchilari ushbu

platforma orqali darslarini tashkil etish orqali darslarni loyihalash kompetentligi rivojlanadi.

Veb-kvest va interaktiv xizmatlar yaratuvchi dasturlardan yana biri OnlineTestPadda ishlash ham aynan Learnis va Genially platformalari singari amalga oshiriladi. ushbu dasturning Learnis va Genially platformalaridan asosiy farqi onlayn nostandarslar tuzish, tayyor fan yo'nalishlari bo'yicha testlardan foydalanish veb-kvestlardan foydalanish bilan birga veb-kvest ssenariylarini yaratish imkoniyati mavjud. OnlineTestPad onlayn elektron platformasi tarkibiy qismlari: testlar, so'rovnomalar, krossvordlar, suhbatlar va darslar. platformadan afzalligi avvalambor tayyorlangan namunaviy test, so'rovnomalar, tayyor darslar va suhbatlardan foylanish bilan birga, o'zingiz platforma imkoniyatlaridan foydalangan holda ushbu imkoniyatlarini o'zingiz yaratish imkoniyati mavjudligibilan ajralib turadi. so'rovnomalar bo'dimida esa o'zingiz kvest ssenariylari hamla shu ssenariylarga mos test topshiriqlar ham yaratishingiz mumkin.

krossvord – fan yo'nalishlari bo'yicha tayyor krossvord o'yinlaridan namunalar va krossvordlar yaratish imkoniyati;

testlar – fan yo'nalishlari bo'yicha tayyor test topshiriqlaridan namunalar va yangi testlar yaratish imkoniyati;

dialog – veb kvestlar yaratish imkoniyati va chop etish imkoniyati;

savol-javoblar – fan yo'nalishlari bo'yicha tayyor anketa so'rovlaridan foydalanish va yangi so'rovlar yaratish imkoniyati;

OnlineTestPad onlayn elektron platformasi Learnis va Genially kabi darslarni veb kvest orqali loyihalashda tayyor shablonlardan foydalanish, yangi xizmatlarni yaratish imkoniyatini beruvchi onlayn platforma hisoblanadi.

2.4. GENIAL.LY, LEARNIS, ONLINETESTPAD ONLINE TA'LIM PLATFORMALARIDA VEB-KVEST YARATISH TEXNOLOGIYALARI

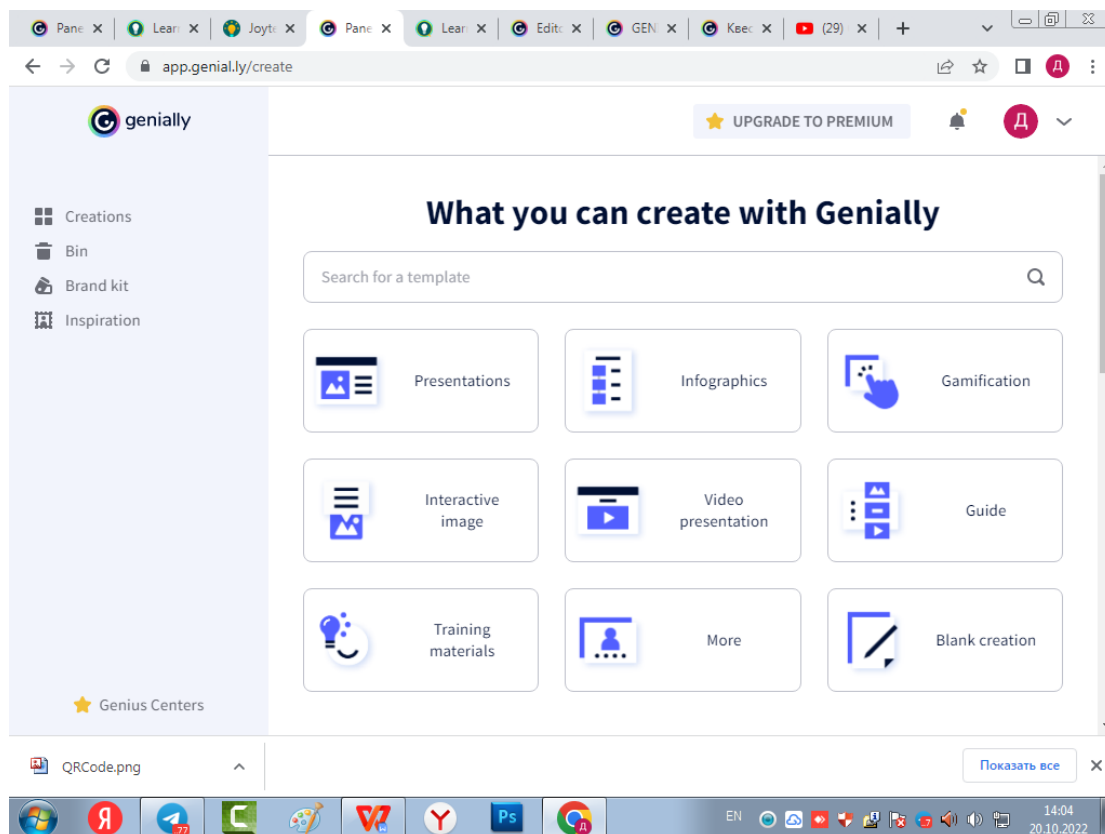
Ta'lim jarayonida veb-kvest texnologiyalarini qo'llashda samarali texnik vosita bo'lib xizmat qiladi. Bunda tez qaror qabul qilish, noaniqlik sharoitida harakat qilish, jamoada ishlash qobiliyati, ijodkorlik fikrlash kabi fazilatlarini rivojlanadi:

birinchidan, o'yin faoliyati, qoida tariqasida, asosiy syujetning boshlang'ich nuqtasi sifatida qiziqarli, g'ayrioddiy, o'ziga xos g'oyaning mavjudligini nazarda tutadi. biroq, veb-kvest texnologiyasida kirish bosqichida trener olib boruvchining mahoratiga bog'liq, chunki uning vazifasi tinglovchilarga mavzu yoki topshiriq berishdan iborat hisoblanadi. ikkinchidan, o'yin janri sifatida izlanish voqealarning ko'p vektorli rivojlanishini nazarda tutadi, shu bilan birga maqsadlarga erishish uchun chiziqli (bosqichma-bosqich) algoritm taklif etiladi. uchinchidan, o'yinlar ishtirokchini rag'batlantirish tizimiga ega va tinglovchilarning ish natijalari hamda trenig olib boruvchi tomonidan baholanishi bunday vosita emas. shunga asoslanib, veb-kvest texnologiyasining taklif qilingan ta'riflari tinglovchi tomonidan internet texnologiyalari va

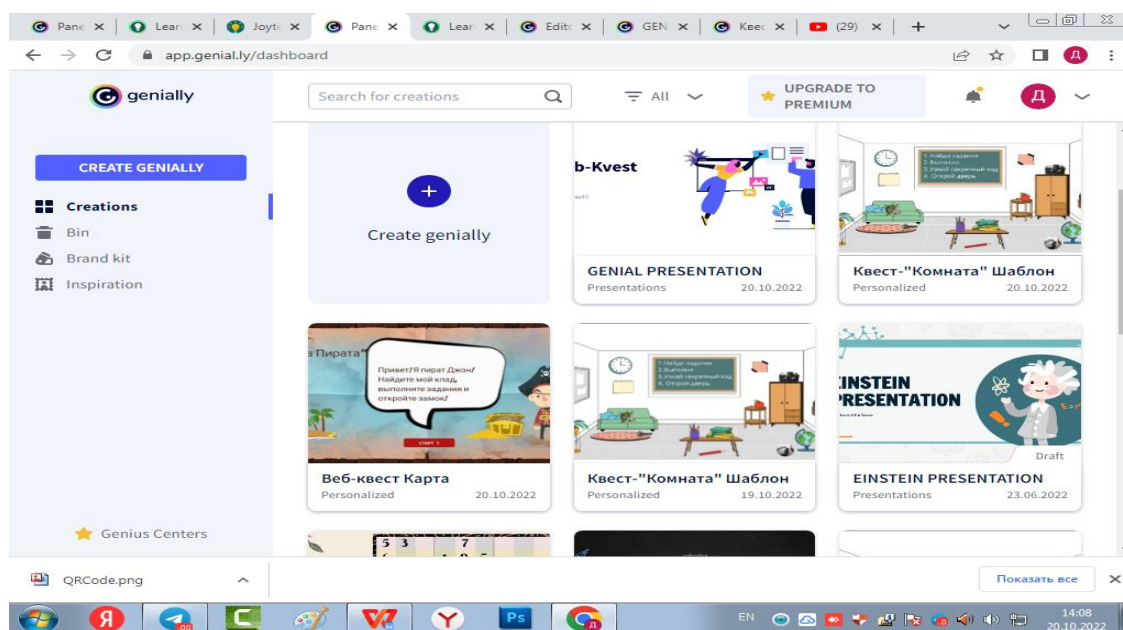
veb-manbaalar orqali ta'lim mavzularida birgalikda yoki yakka tartibda amalga oshiriladigan "veb-loyiha" tushunchasini ochib beradi va aniqlaydi.

GENIAL.LY online ta'lim platformasida veb-kvest yaratish

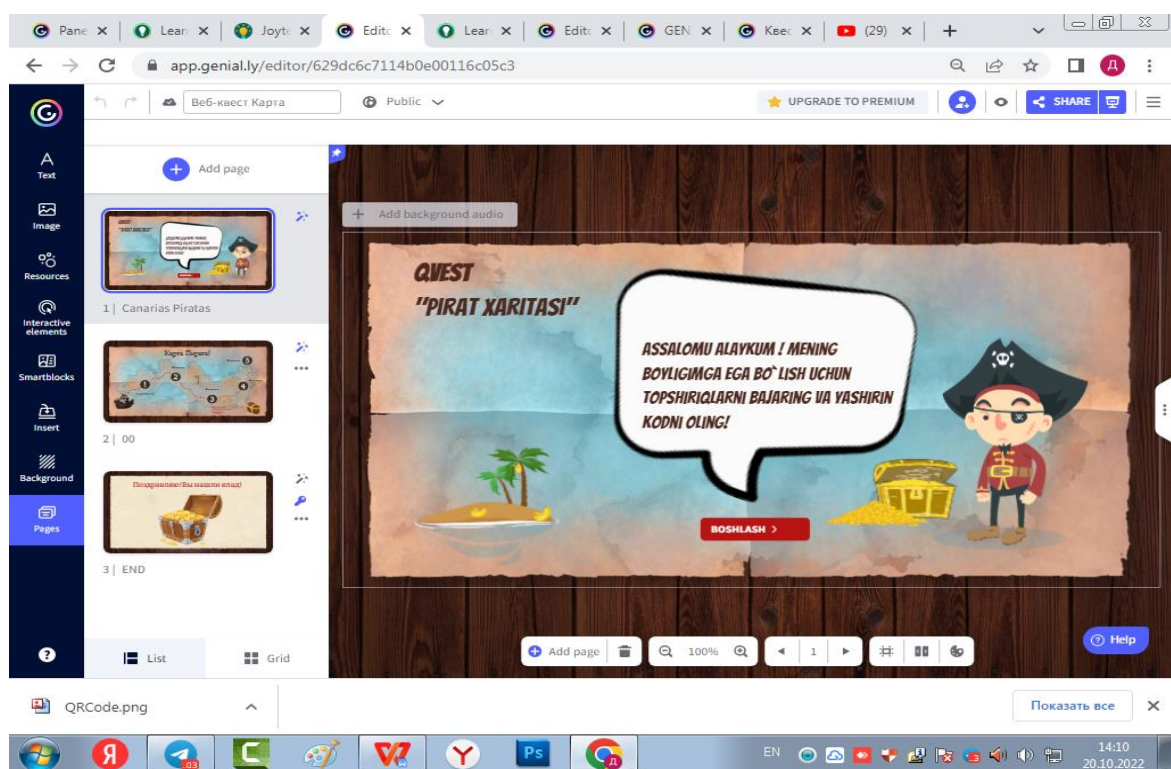
Ushbu platformada ro'yxatdan o'tgandan so'ng platforma imkoniyatlari interaktiv xizmatlar taklif etiladi.

Veb-kvest ssenariysidan biror biri tanlanadi.

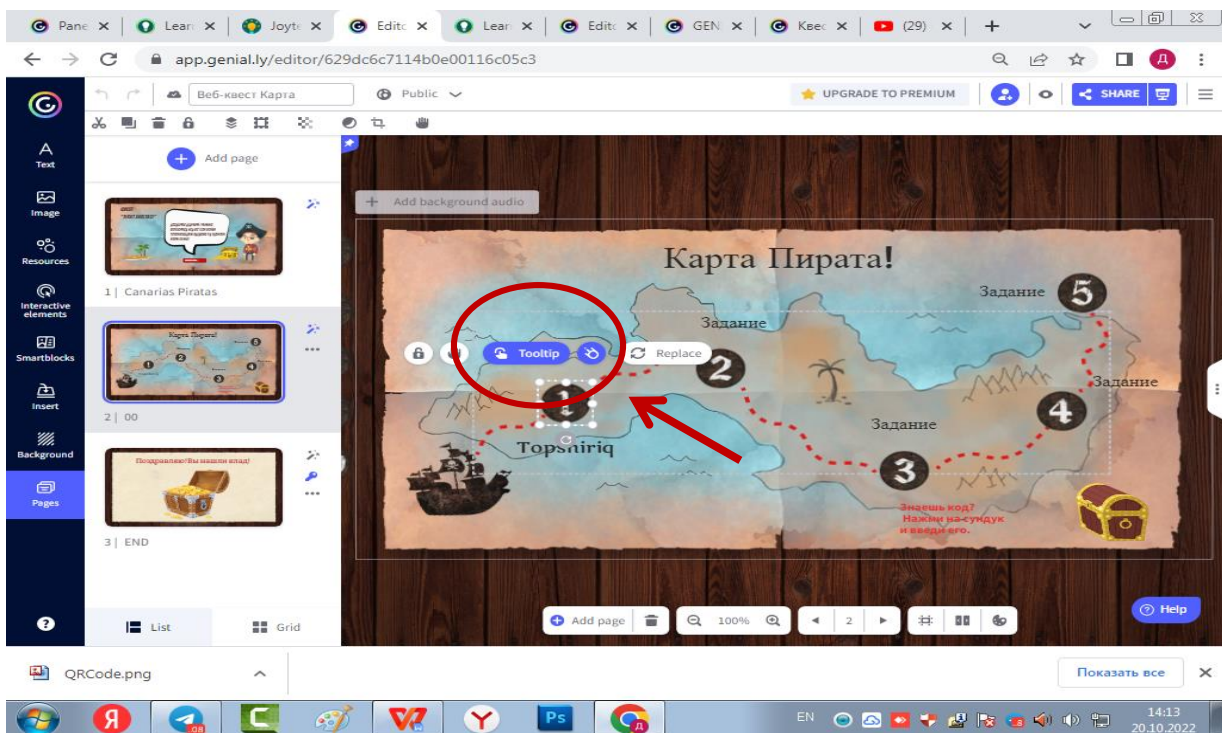

Tanlangan ssenariy slaydlar ko'rinishida taqdim etiladi.

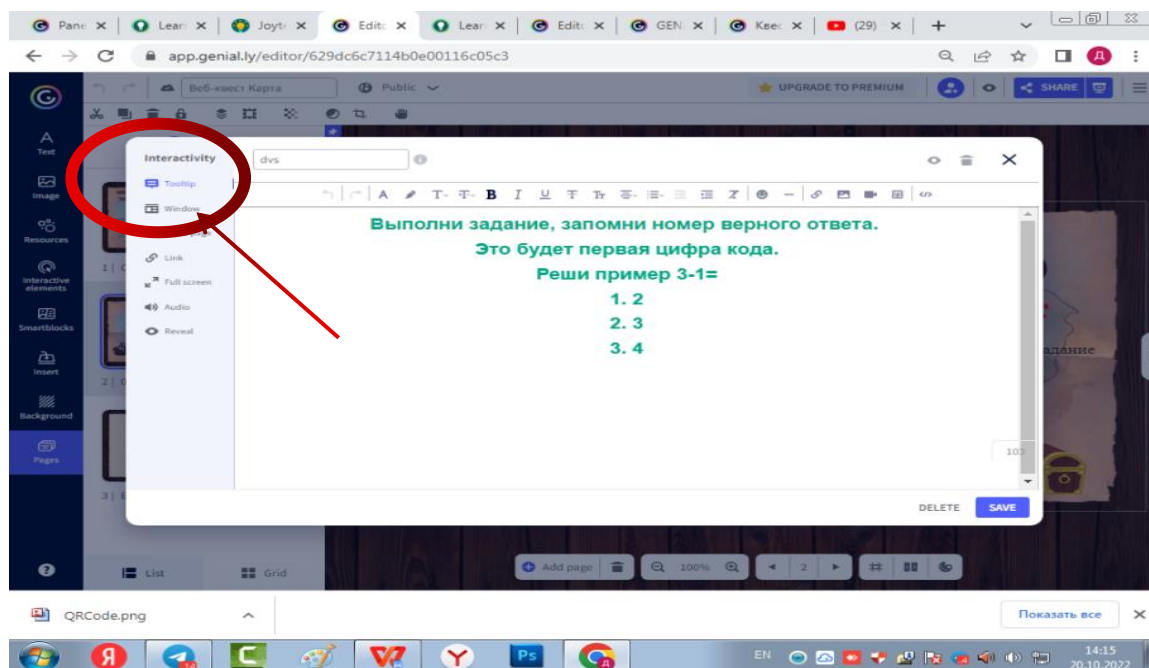
“Qaroqchilar xazinasi” xazinani topish ssenariysi.

Ya’ni ishtirokchi xazinani qo’lga kiritish uchun 5 ta topshirikni yechadilar va topshiriqlarda yashirilgan xazina kalitlarini yozib boradilar.

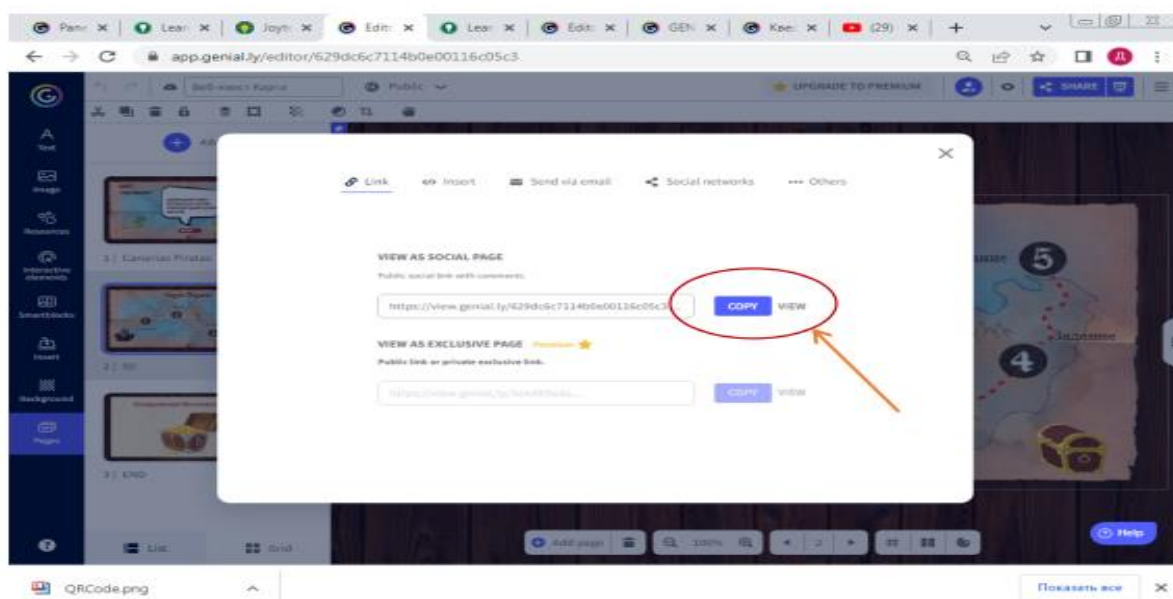

Topshiriqlarni yuklash

Topshiriqlar matn ko'rinishida yoki test ko'rinishida rasm shaklida yuklash mumkin.

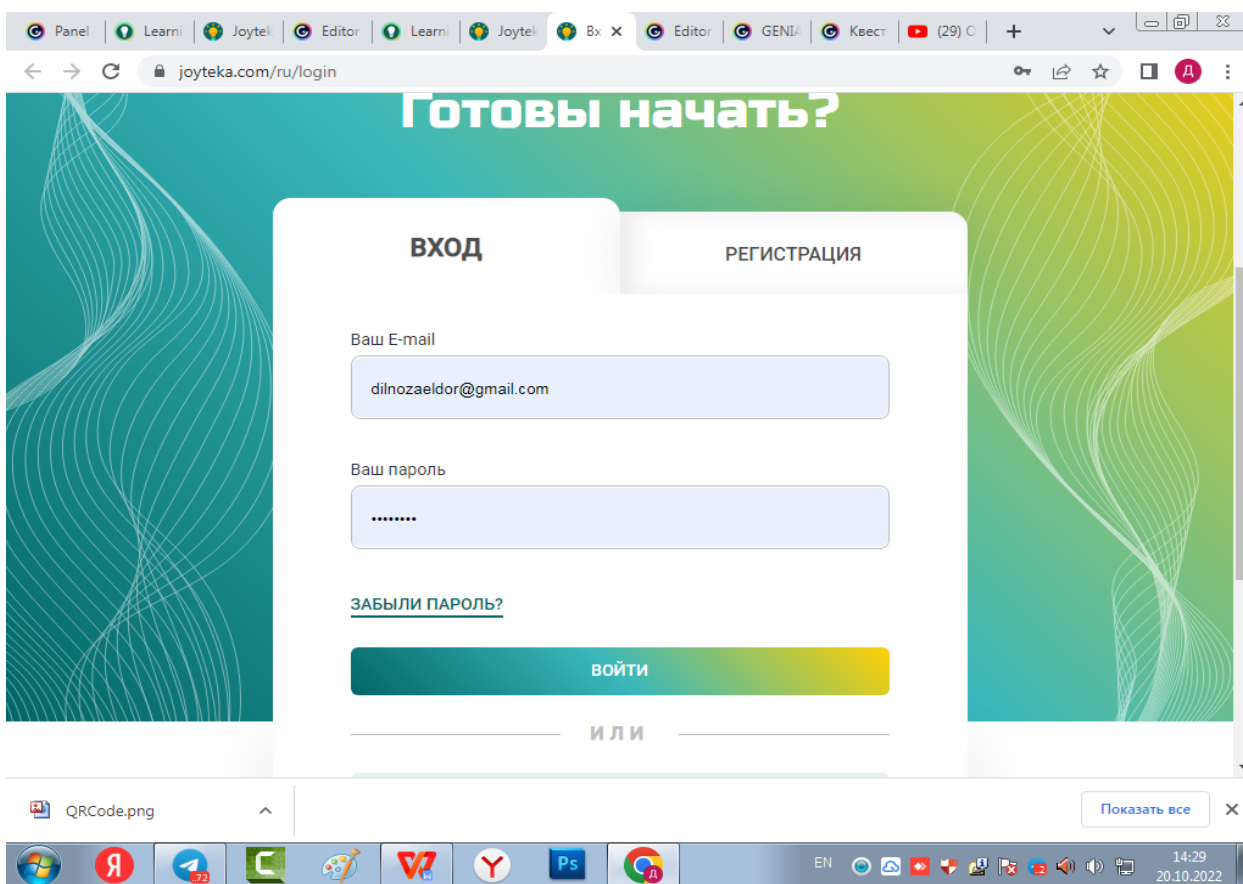
Barcha topshiriqlar yuklanib bo'lgandan so'ng Uzatish (Share) tugmasi bosiladi.

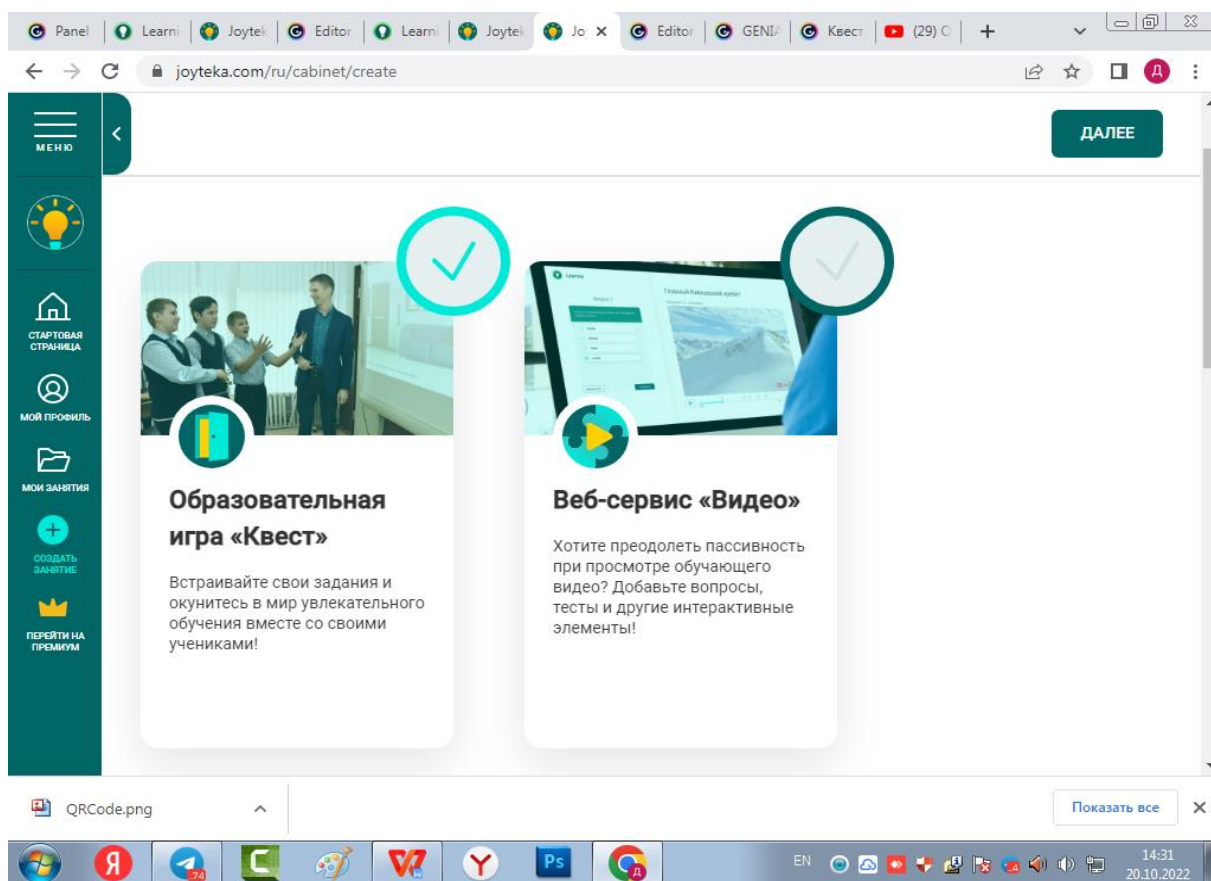
Ushbu veb-kvestdan foydalanish havolasi hosil qilinadi va nusxa olib kerakli manzilga jo'natiladi.

LEARNIS (Jonteka.com-o'zgartirilgan) online platformasida Veb-kvest yaratish

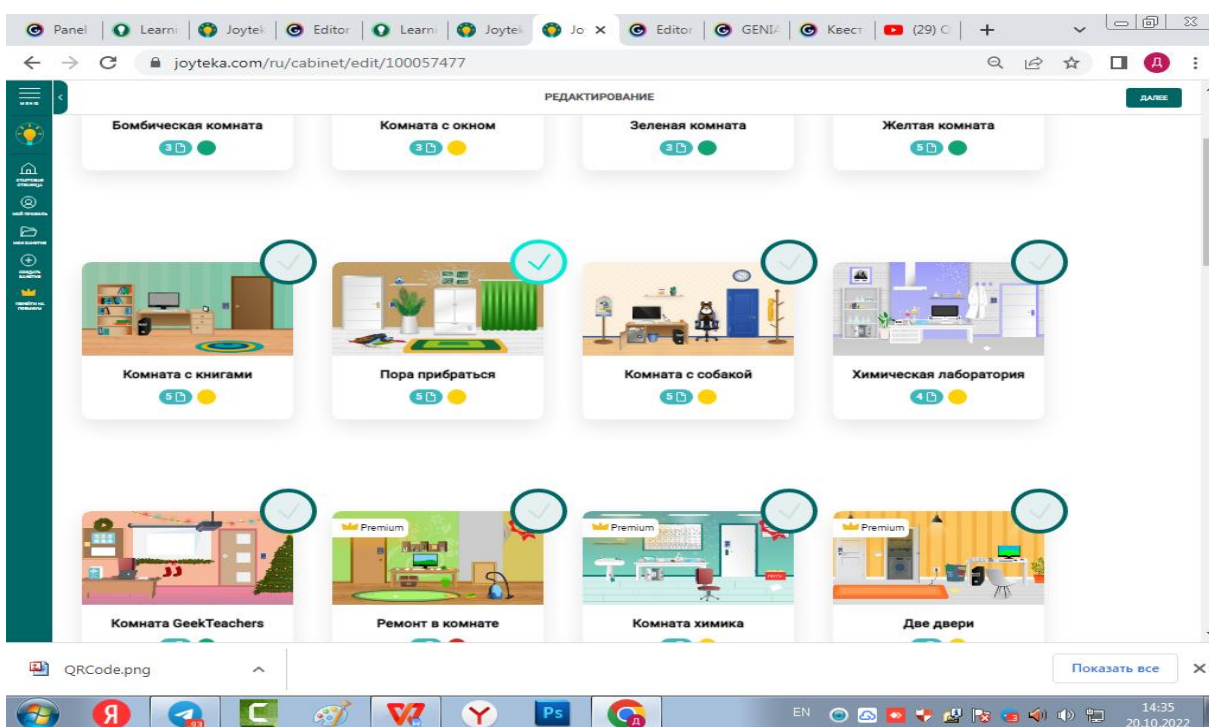
Learnis platformasida ro'yxatdan o'tgandan so'ng interaktiv xizmatlar taklif etiladi.

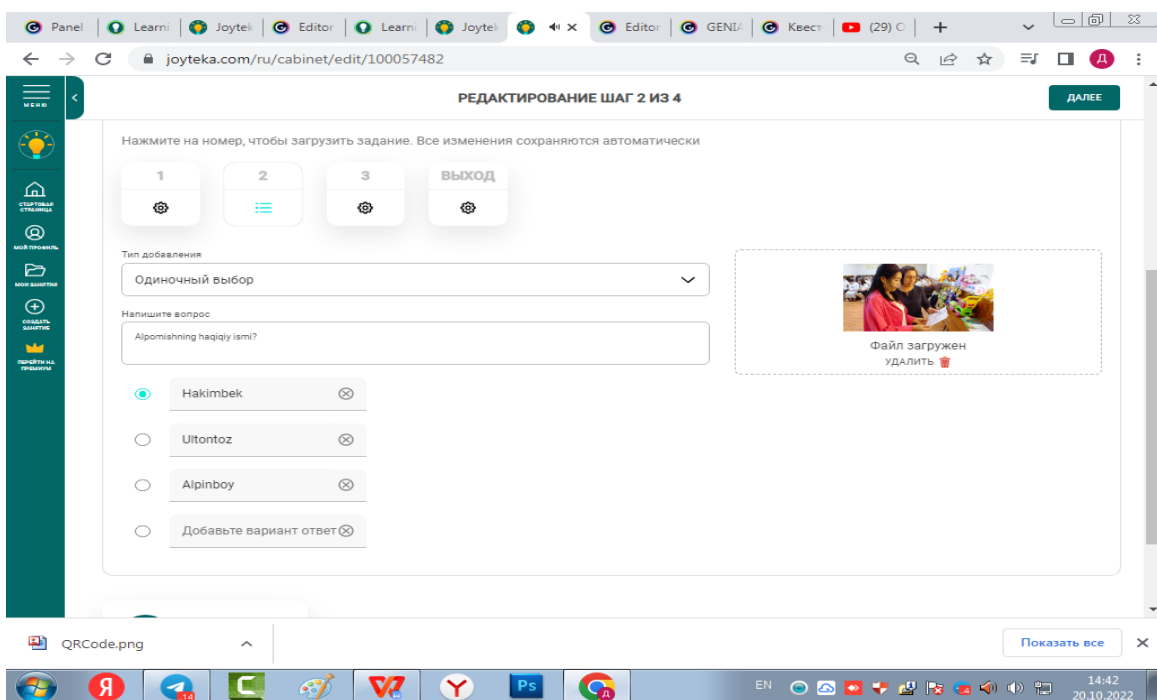

Quyidagi interaktiv xizmatlardan «obrazovatel'naya kvest igra» bo'limi tanlanadi va dalee tugmasi bosiladi.

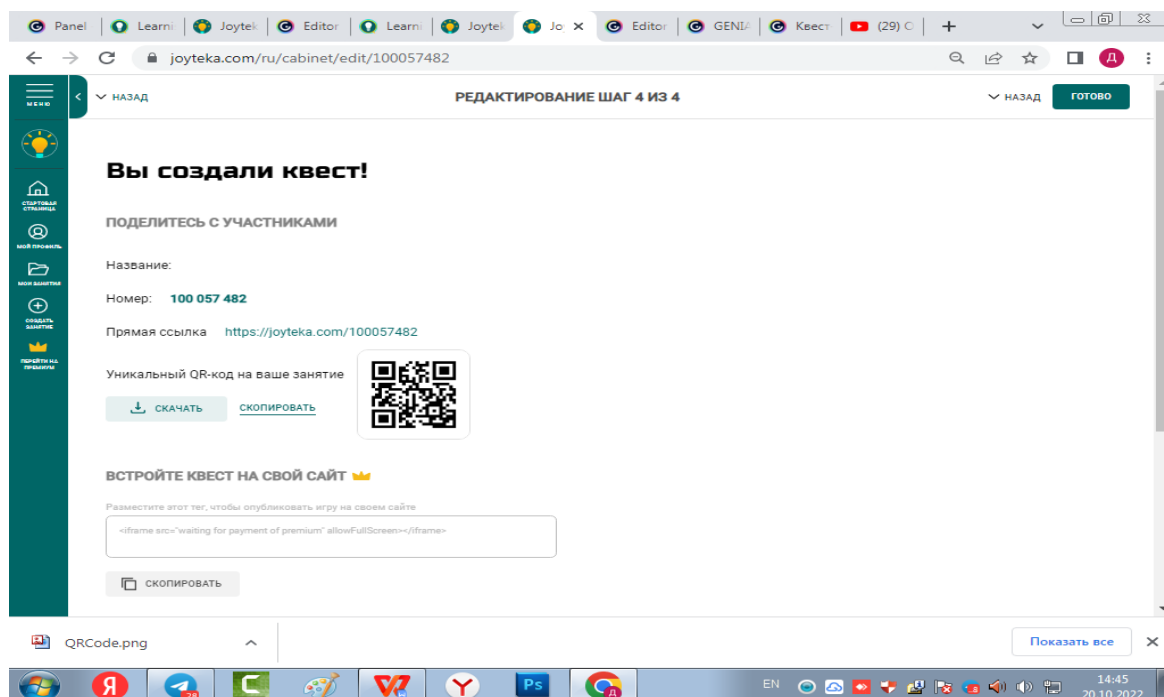
Tayyor veb-kvest ssenariylaridan biri tanlanib “Dalee” tugmasi bosiladi.

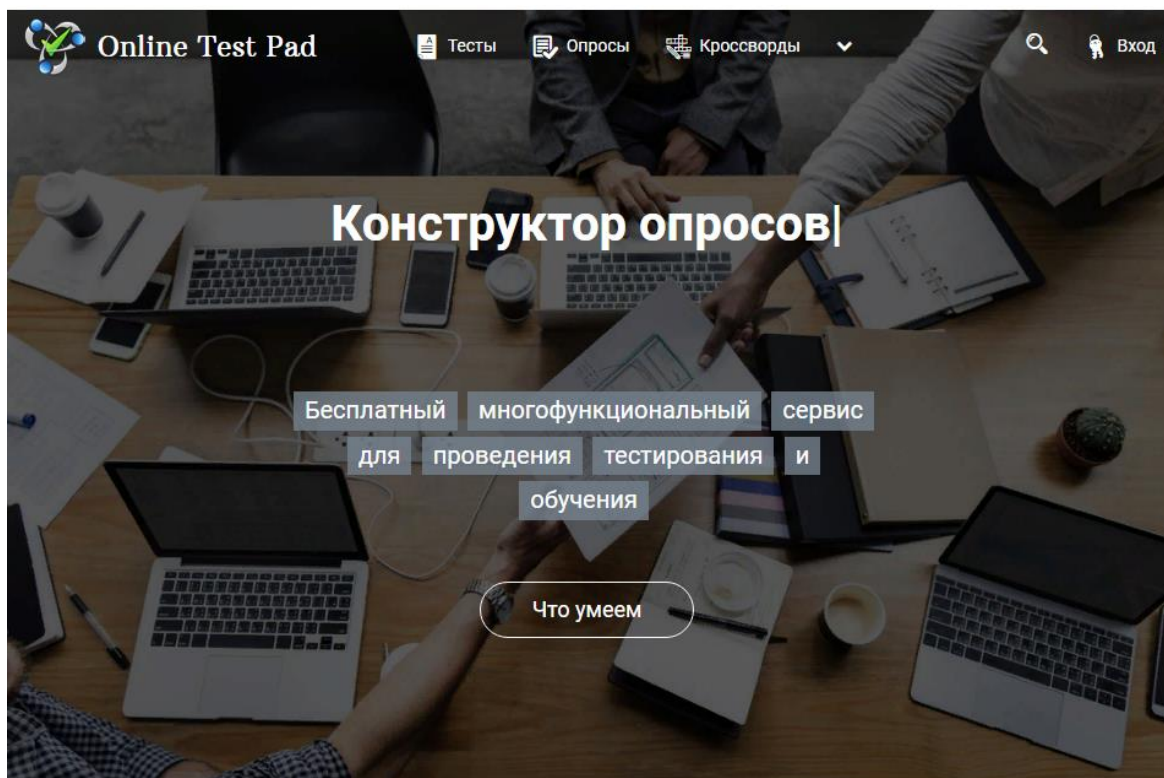
Ko'rsatilgan veb-kvest uchun topshiriqlar soniga topshiriqlar tuziladi. Bir, ko'p tanlovchi yoki ochiq javobli savol yoki topshiriqlar yaratiladi.

“Dalee” tugmasi bosilgandan so'ng ushbu o'yin havolasi hosil qilinadi va kerakli manzillarga yuboriladi.

ONLINETESTPAD platformasida veb-kvest yaratish texnologiyasi

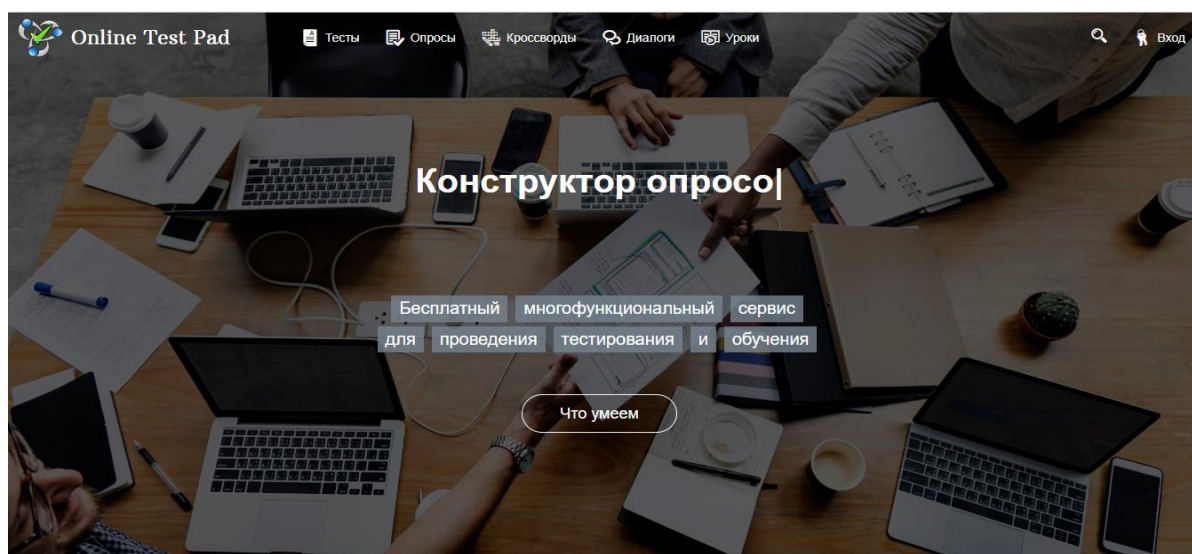
Butun dunyoda ta'lim jarayonini raqamlashtirish, ta'lim yangi zamonaviy texnologiyalardan samarali foydalanish kabi global muammolar ko'plab IT-ishlab chiquvchilarni yangi ta'lim echimlari, ilovalari, platformalarini yaratish va takomillashtirishga safarbar qildi. Masofaviy ta'lim, darslarni turlicha yangicha yondashuvlar asosida tashkil etish kabi yechimlarni Onlayn Test Pad onlayn platformasihal qilishga yordam beradi deb hisoblaymiz.. Ushbu ajoyib platformani ishlab chiquvchilar bir qadam oldinga borishdi va bir nechta yangi vositalarni taklif qilishdi, ulardan biri interaktiv veb-kvestlar yaratish imkoniyati. Keling Online TestPad onlayn platformasi imkoniyaplari va interfeysi bilan tanishib chiqamiz.

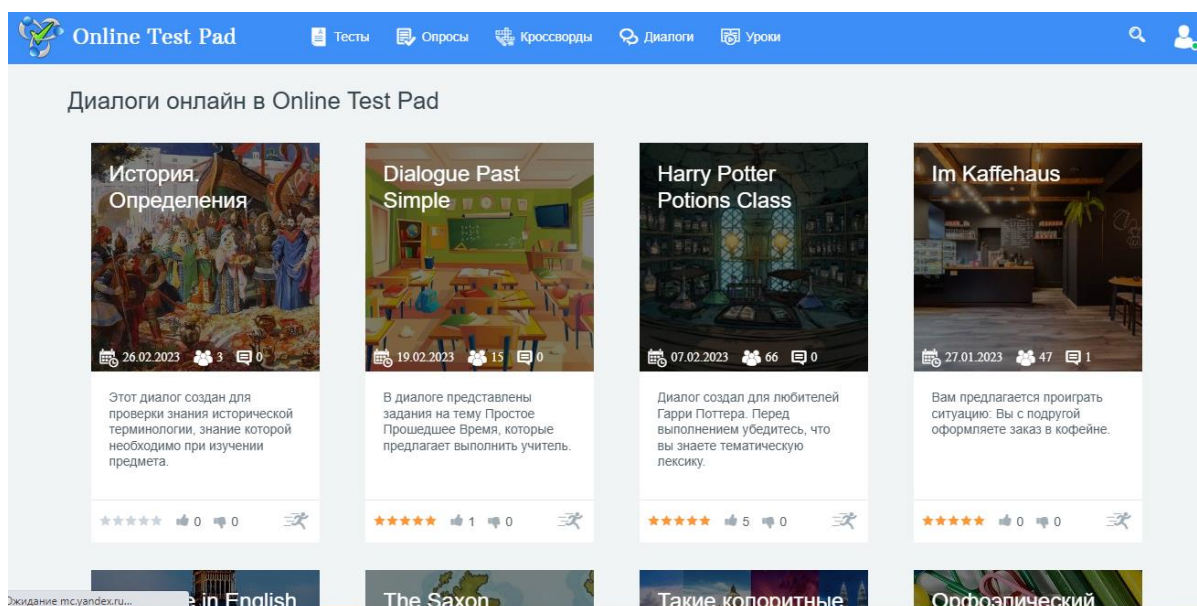
Ushbu platformadan foydalanish uchun platformadan ro'yxatdan o'tish ta'lab etiladi. Gmail.comda accountingiz bo'lishi yetarli.

OnlineTestPad onlayn platformasi bosh oynasi quyidagi ko'rinishda bo'ladi va albatta biz ro'yxatdan o'tish zarur bo'ladi.

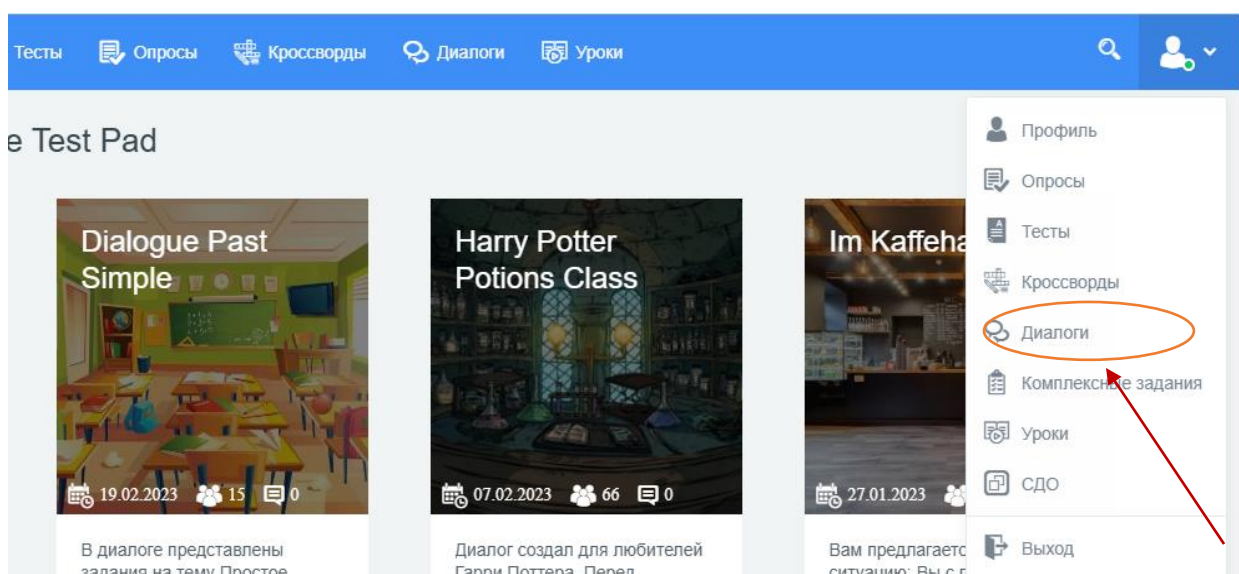
Online Test Pad platformasi yuqori qismdagi interaktiv imkoniyatlari mavjud: Testlar, Anketa-so'rovnoma, Krossvord, Dialog, Online-dars.

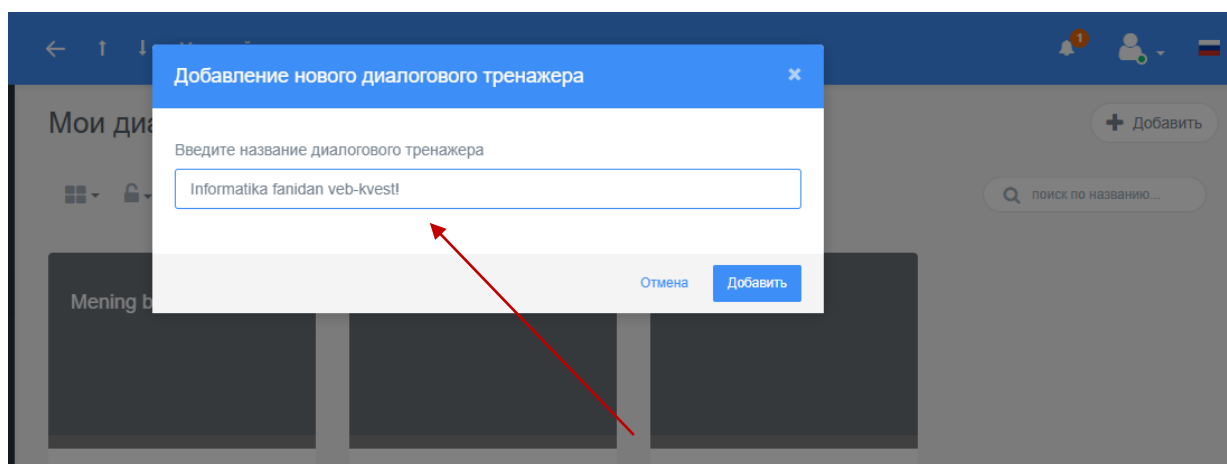
Biz veb-kvest yaratishimiz uchun dialog bo'limini tanlaymiz. Dialog bo'limida tayyor veb-kvestlardan ham foydalanishimiz mumkin.

Shaxsiy kabinetimizdan dialog bo'limini tanlaymiz.

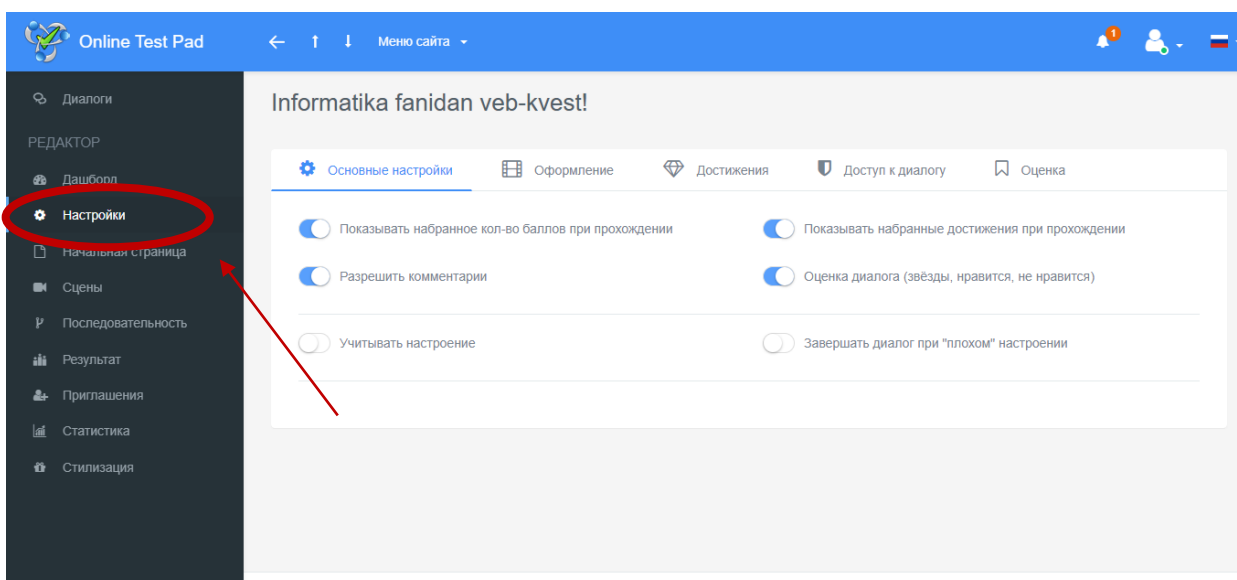

Biz oldin yaratilgan veb-kvestlarni ko'rishimiz mumkin bo'ladi va "Dobavit" tugmasi orqali yangi dialog hosil qilamiz.

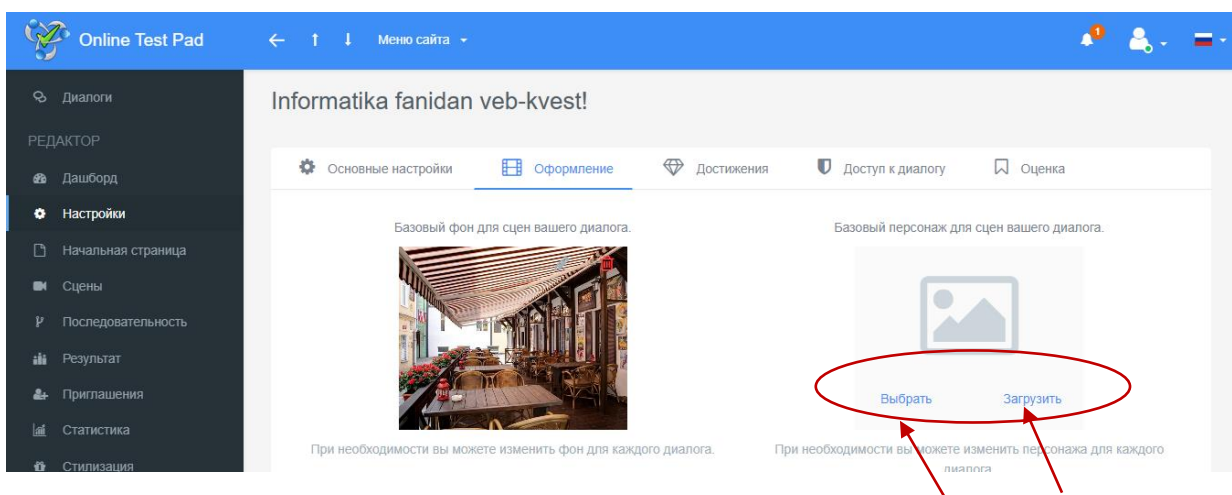

Yangi veb-kvest o'yinini nomlab olamiz. Masalan: "Informatika fanidan veb-kvest" shaklida va dobavit tugmasi bosiladi.

Yaratilayotgan veb-kvest oyna va savollari ketma-ketligini "Nastroyka" tugmasidan sozlaymiz.

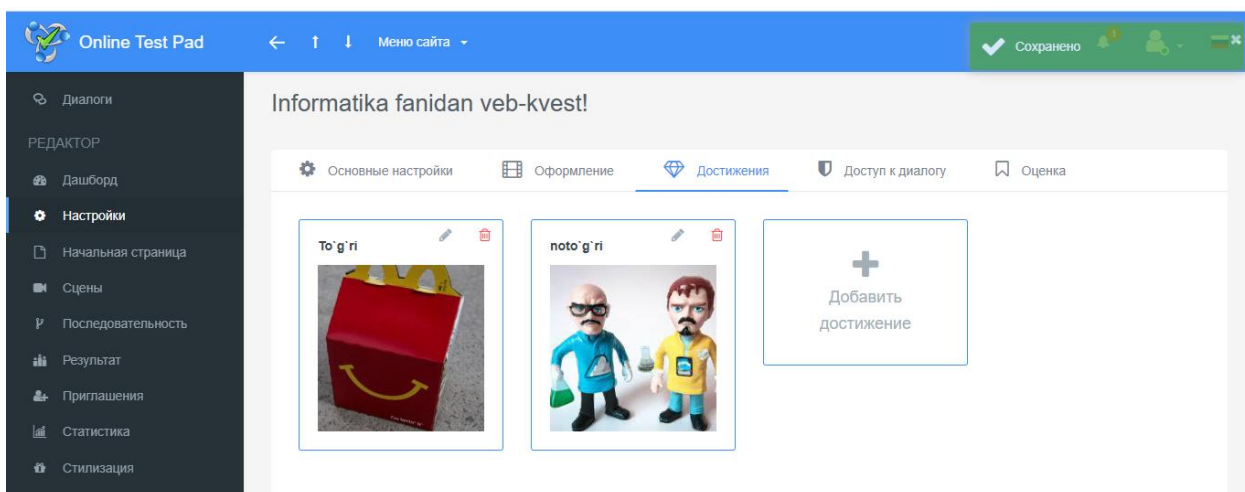

Oformleniye bo'limidan o'yin orqa foni va personajlarni tanlab olamiz va bosh oynaga o'yin shartlari, asosiy matnni joylashtiramiz.

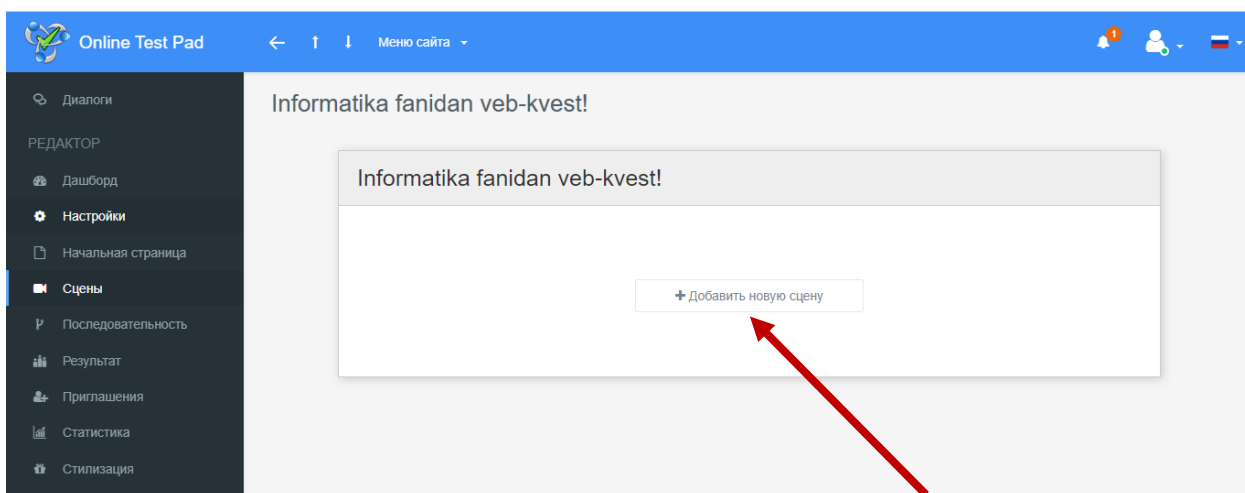

“Vibrat” tugmasi orqali dasturda mavjud fon va personaj tashlash imkoniyati mavjud, zagruzit tugmasidan oldindan tayyorlab olingan rasmlarni kompyuter xotirasidan yuklab olish mumkin.

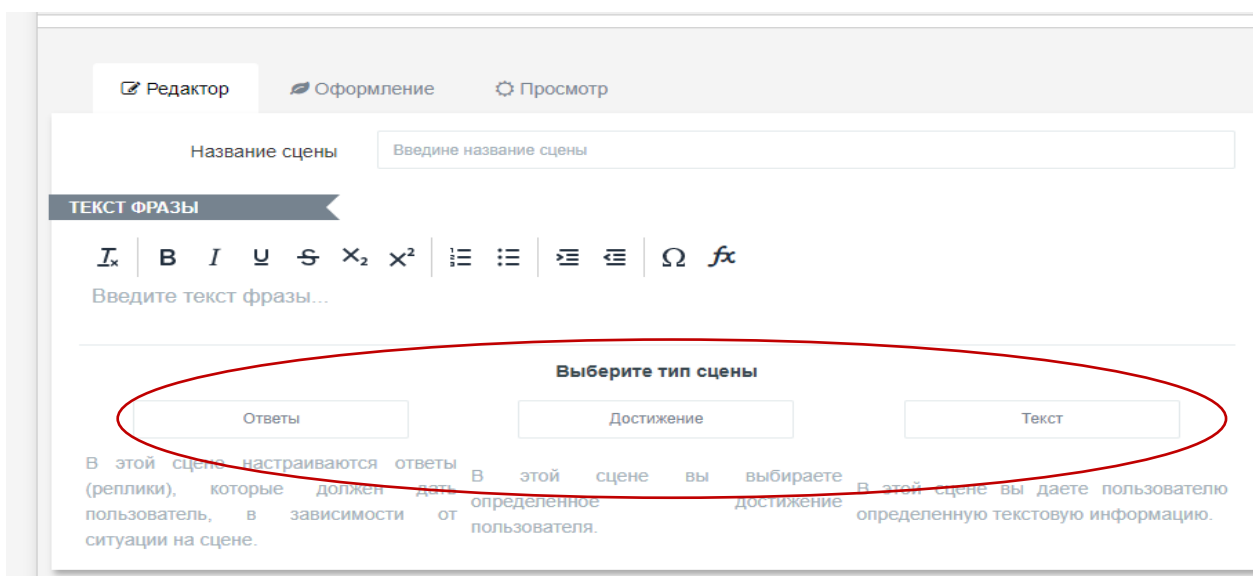
Dostijeniye bo'limi orqali biz “To'g'ri” va “Noto'g'ri” kabi o'yin natijalarini aniqlovchi buyruqlarni qo'shib olamiz. Ularni ham kayfiyatni aniqlovchi rasmlarni biriktirib qo'yamiz.

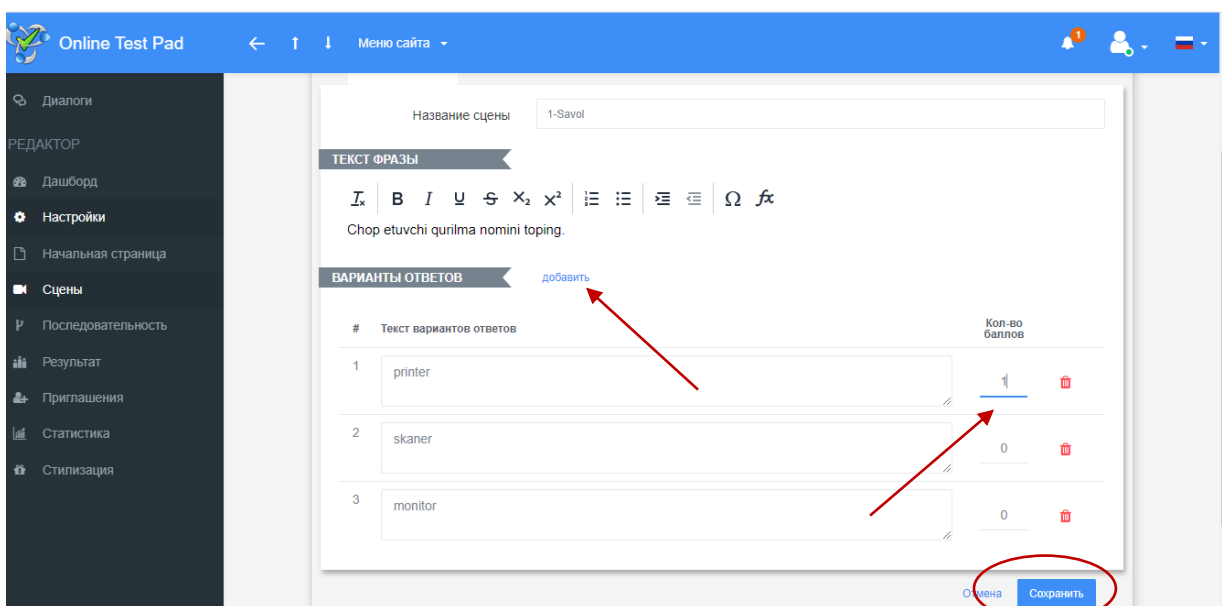
Saqlash tugmasi orqali saqlab qo'yamiz. Asosiy savolarni yaratish uchun Stseni bo'limiga o'tamiz va "Dobavit novuyu stsenu" buyrug'ini tanlaymiz.

Uchta asosiy buyruqlar oynasini klo'rishimiz mumkin. Otveti, Dostijeniye, Tekst.

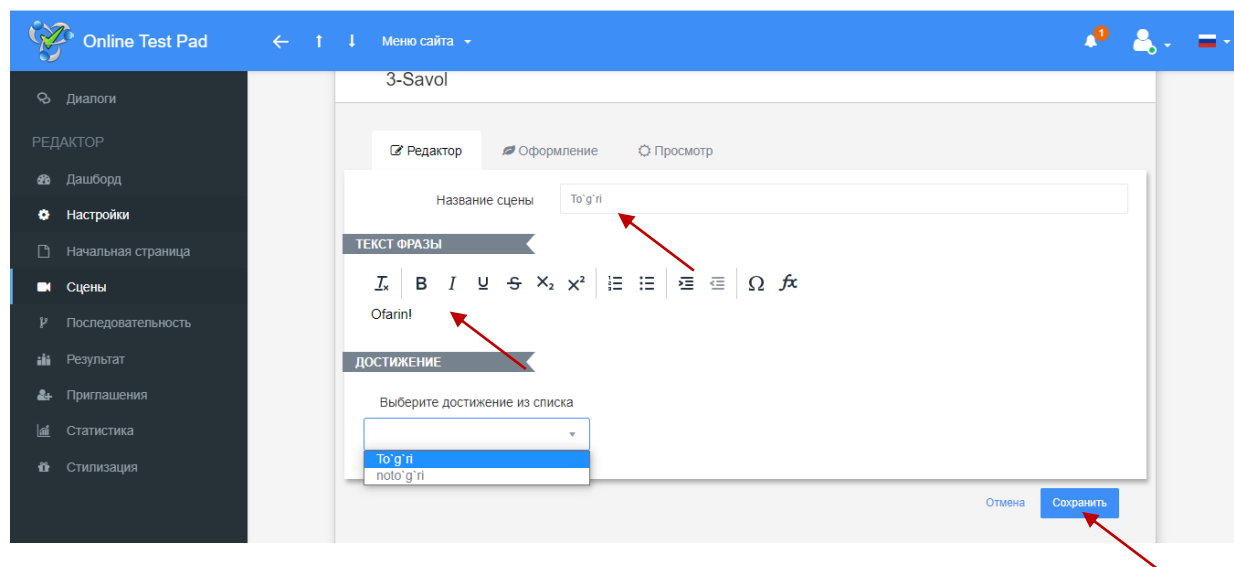
Otveti buyrug'i orqali savollar va uning variantlarini yartamiz.

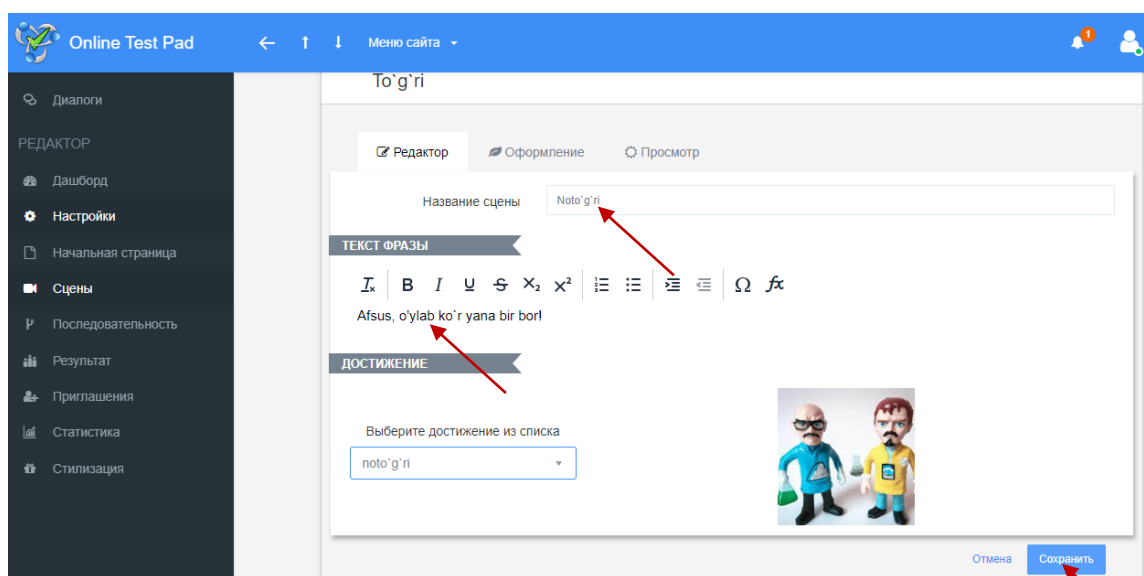
Savol nomi, savol matni, javoblar variantlarini yozib olamiz, javoblar variantini “Dobavit” tugmasi orqali qo’shib olishimiz mumkin. Va to’g’ri deb hisoblagan test javobiga “Kolichestvo ballov” tugmasi orqali belgilangan bahoni qo’yamiz va “Soxranit” tugmasi orqali saqlab olamiz.

Huddi shu kabi “+” ishorali tugma orqali savollar qo’shib boriladi.

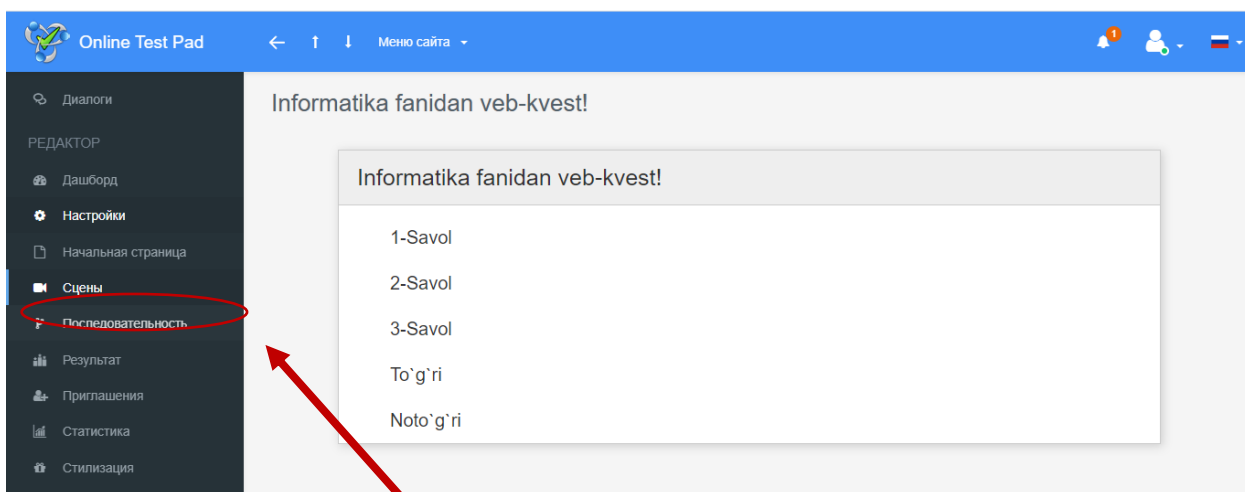
Dostijeniye bo'limi orqali savollarga berilgan javoblarning natijasini e'lon qilib boruvchi natija va personajlarni biriktirib olamiz.

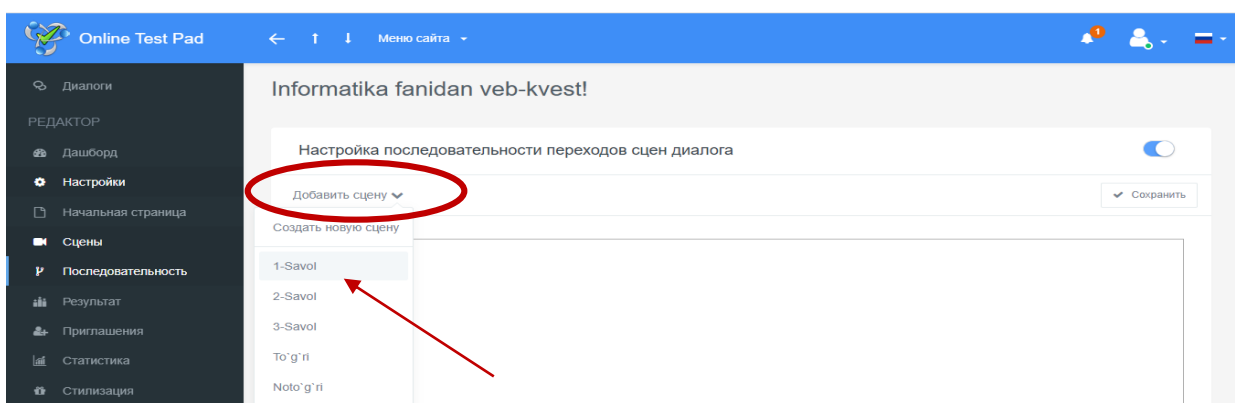
Noto'g'ri javobni ham biriktirib qo'yamiz.

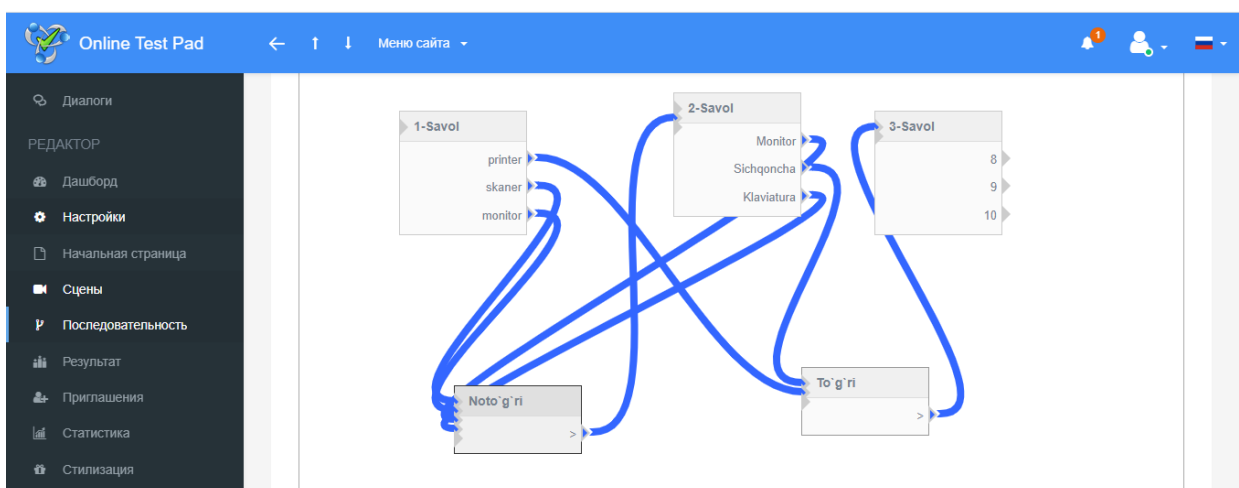
Barch savol va javoblar biriktirib bo'lingandan so'ng savollar bog'lash va veb-kvest ko'rinishiga keltiruvchi bo'lim ya'ni "Posledovatelnosti"dan tanlanadi.

“Vklyuchit” tugmasi orqali asosiy oynaga barcha savol va javoblarni qo‘shib olamiz. “Dobavit stsenu” tugmasidan ketma-ketlikda barcha savol va javoblarni asosiy oynaga joylaymiz.

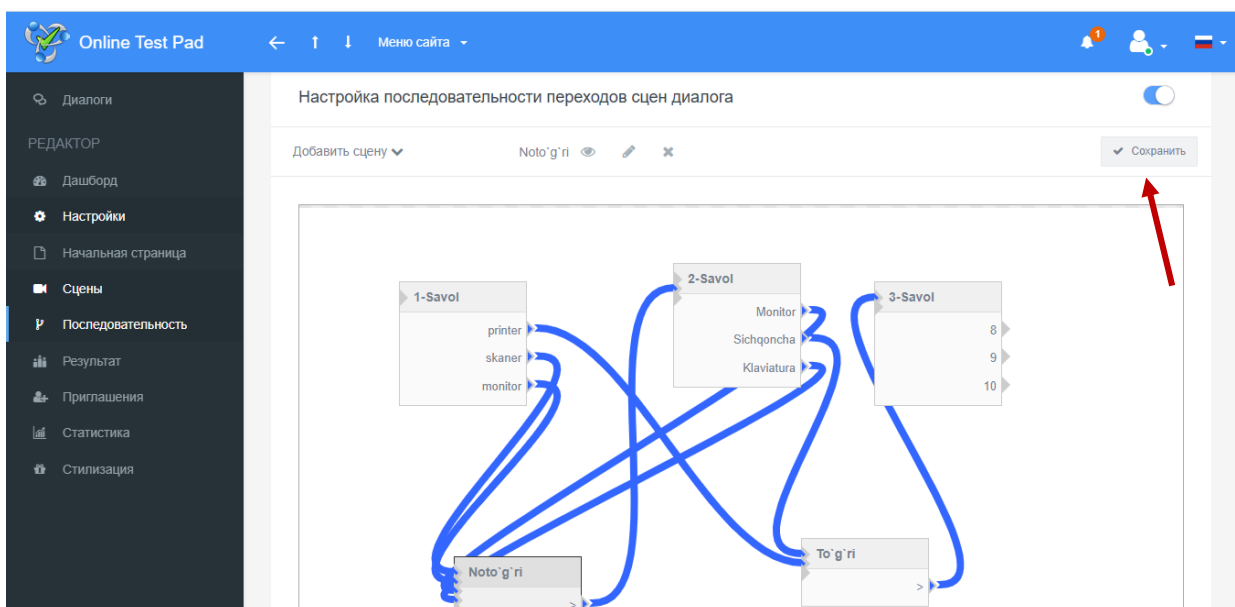

Berilgan savollarni bir-biri bilan bog‘ymiz. Ya’ni to‘g‘ri javoblarga “To‘g‘ri” javobni anglatuvchi tugma bilan biriktiramiz, noto‘g‘ri javobni “Noto‘g‘ri” javobni ifodalovchi tugma bilan biriktiramiz. Biriktirishda sichqoncha o‘ng tugmasini ushlagan holda kerakli tugmaga kelganda ikki marotaba chap tugma bosiladi, quyudagi rasmda berilgani kabi har uzorlarni eslatuvchi birikmalar hosil bo‘ladi.

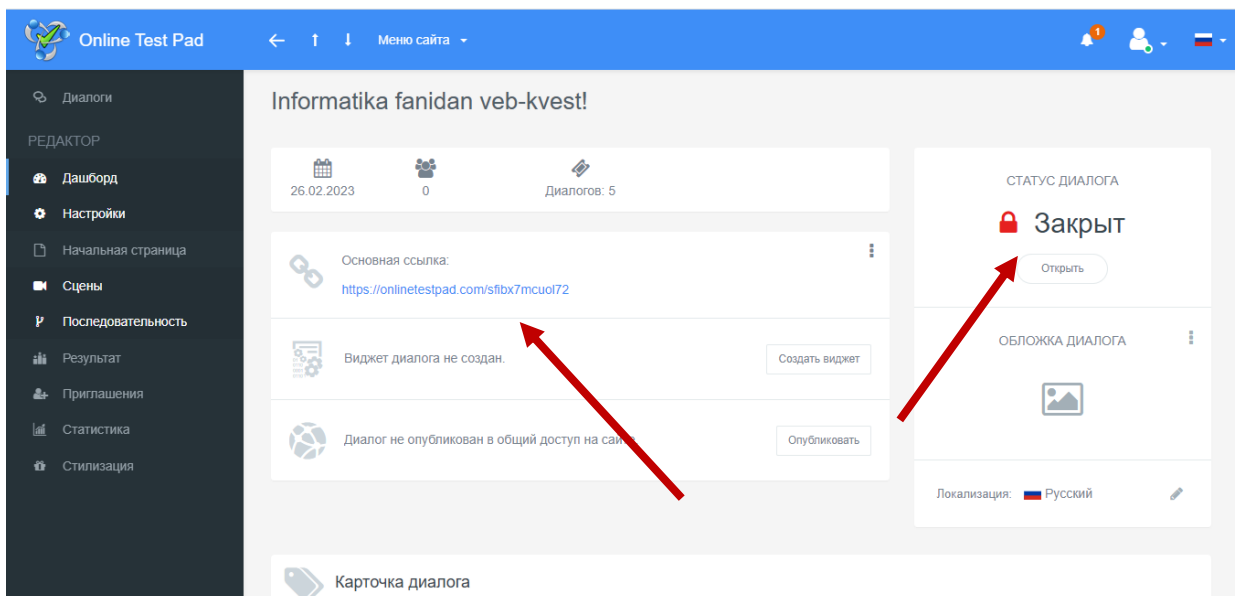
Faqat birikmalarni biriktirishda algoritmdan chalg'maslik uchun diqqat talab etiladi. Veb-kvest qatnashuvchilari to'g'ri javob berilshganda keying savol bilan bog'lanadi, noto'g'ri javob berishganlarida esa yana savolga qaytadilar, boshqatdan urunish bajaradilar.

Barcha bog'lashlarni yana bir tekshirib "Soxranit" tugmasi orqali saqlab olinadi.

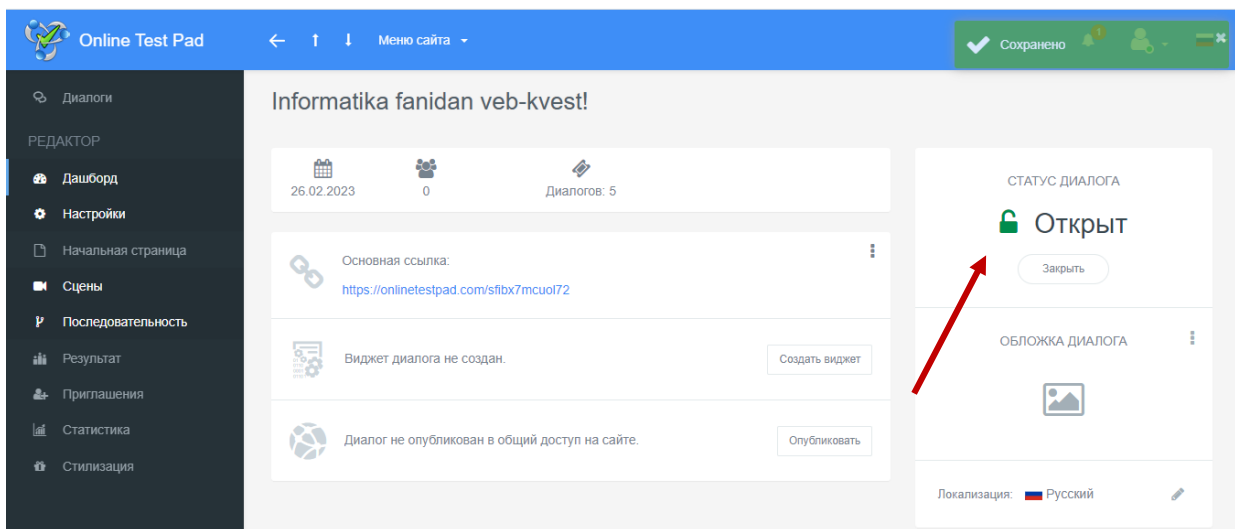

Hosil qilingan veb-kvest manzilini (ssilkasini) "Dashbord" menyusidan nushalab olib electron pochta yoki ijtimoiy tarmoqlar

orqali ta’lim oluvchilarga yubirish mumkin bo’ladi va barcha ushbu havola orqali veb-kvestda qatnashish imkoniyatini ochish uchun “Zakrit” tugmasini “Otkrit” tugmasi orqali ochib qo’yamiz.

Ochiq havola orqali ixtiyoriy foydalanuvchi ushbu veb-kvestdan foydalanishi mumkin bo’ladi.

Veb-kvestda ishtirok etgan foydalanuvchilar haqidagi statistik ma’lumotlarni “Statistika” menyudan ko’rishimiz va uni kerakli

ma'lumotlari orqali saralash va excel dasturiga export qilish mumkin.

The screenshot displays the 'Online Test Pad' web application interface. The main title is 'Informatika fanidan veb-kvest!'. The left sidebar contains a menu with options: 'Диалоги', 'РЕДАКТОР', 'Дашборд', 'Настройки', 'Начальная страница', 'Сцены', 'Последовательность', 'Результат', 'Приглашения', 'Статистика', and 'Стилизация'. The main content area shows a 'Профиль статистики' section with a dropdown menu set to 'Основной (все результаты)'. Below this, there are five tabs: 'Кол-во прохождений', 'Отдельные результаты', 'По сценам', 'По результатам', and 'Таблица результатов'. The 'Таблица результатов' tab is highlighted with a red circle. Below the tabs, there are buttons for '10', 'Сохранить в Excel', and 'Пересчитать'. A table with columns '#', 'Пользователь', 'IP', 'Дата завершения', 'Потрачено времени', 'Настроение', 'Достижения', 'Количество баллов', and 'Процент' is visible. The footer contains copyright information for 2011-2023 and links to 'Соглашение об использовании' and 'Политика конфиденциальности'.

XULOSA

Hozirgi paytda taraqqiyot juda tez rivojlanmoqda va juda tez o'sib bormoqda. Deyarli har daqiqada sayyoramizning turli burchaklarida o'zgarishlar, yangilanishlar va kutilmagan voqea hodisalar sodir bo'moqda. Har bir kunimiz kuchli informatsiya oqimi ostida kechmoqda. Axborot oqimi bizni uyda, ishxona va ta'tilda ta'qib etadi. Inson axborot ta'siridan xoli normal faoliyat yurita olmaydi. Hayotni anglash, uni o'rganish axborotlarni yig'ish va o'zlashtirish orqali kechadi. Insonning bilimlilik darajasi ham ma'lum davr ichida shaxs tomonidan o'zlashtirilgan informatsiyalarning ko'p yoki ozligi bilan belgilanadi.

Shuning uchun zamonaviy bilimlar sari keng yo'l ochish ta'limotni takomillashtirishda yangi informatsiya texnologiyalaridan unumli foydalanish bugungi kunning talabiga aylandi.

Vaholanki, ta'lim tizimida sezilarli o'zgarishlar ro'y bermoqda. "Darslarni veb-kvest texnologiyasi asosida tashkil etish metodikasi" mavzusida tayyorlangan uslubiy qo'llanmamizda quyidagi xulosalar taqdim etiladi:

1. Veb-kvest texnologiyasi maktabda darslarni o'tkazish shakli sifatida, o'quvchilarga harakatning faol ishtirokchilari bo'lish

hamda bir-birlari bilan ijodiy muloqot qilish imkonini beradi, tezkor qaror qabul qilish va jamoada ishlash ko'nikmalarini rivojlantiradi. Buning natijasida o'qituvchi samarali natijalarga erishadi.

2. Maktab o'qituvchilarining kvest va veb-kvest texnologiyasi yordamida darslarni loyihalashga oid kompetentligini rivojlantirishda tadqiqot doirasida shakli etilayotgan onlayn ta'lim platformalaridan samarali foydalanish lozim;

3. Maktab o'qituvchilarining uzluksiz kasbiy rivojlantirishni metodik ta'minoti didaktik elektron ta'lim vositalari (virtual ta'lim texnologiyalari, aqilli o'quv vositalari, o'rgatvchi dasturlar, diagnostik dasturiy vositalar) va veb-kvest texnologiyasi asosida takomillashtirishni taqoza etadi.

4. Kvest texnologiyalari yordamida mashg'ulotlarni tashkil etish ishtirokchilarni o'quv qidiruv faolligini oshiradi hamda muammoning o'ziga xos yechimlarini topish qobiliyati rivojlanadi. Shuningdek, o'yin davomida jamoalar nostandart vaziyatlarda maslahatlar va yechimlarni topish orqali mantiqiy muammolarni hal qilishadi. Ishtirokchi berilgan vazifani bajarib bo'lgach, navbatdagi vazifani bajarishga o'tishadi. Buning natijasida ishtirokchilarning fanga oid motvatsiyasi oshadi, kreativ fikrlashi rivojlanadi.

5. Maktab o'qituvchilarining veb-kvest texnologiyalari asosida kompetentligini rivojlantirishda Genially, Learnis, OnlineTestPad foydalanish tavsiya etiladi.

6. Kvest texnologiyasi asosida maktab o'qituvchilarni o'quv jarayonini loyihalashga oid pedagogik faoliyatni olib borishning

tarkibiy qismlari (izlanuvchanlik, hamkorlik bosqichi, o'quv mashg'ulotlarni loyihalay olish) va kasbiy ijodiy vazifalari kreativ kompetenligiga ko'ra takomillashtirish bo'yicha ilmiy-metodik taklif va tavsiyalar ishlab chiqish lozim.

Yuqoridagi xulosalar asosida quyidagi tavsiyalarni taqdim etamiz:

1. Umumiy o'rta ta'lim maktablarida darslarni tashkil etishda "Kvest" va "Veb-kvest" texnologiyasida foydalanish tavsiya etiladi. Onlayn ta'lim platformalaridan foydalangan holda veb-kvestlar tashkil etilgan darslar o'quvchilarning o'zini ustida mustaqil ishlashga va mustaqil qarorlar qabul qilish ko'nikma va malakalari shakllanadi.

2. Maktab o'qituvchilarining uzluksiz kasbini rivojlantirishda qo'llanma doirasida tavsiya etilgan platformalar Genially, Learnis, OnlineTestPad axborot-ta'lim muhitidan foydalanishni tavsiya etamiz.

3. Veb-kvest texnologiyasi asosida darslarni loyihalashda fanning xususiyatida kelib chiqib, tashkil etish bosqichlarini va algoritmlarini takomillashtirish va moslashtirish lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi PF-4947-sonli «O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida» farmoni.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 25 yanvardagi PF-5313-sonli «Umumiy o'rta, o'rta maxsus va kasb-hunar ta'limi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida»gi farmoni.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 29 apreldagi PF-5712-sonli «O'zbekiston Respublikasi xalq ta'limi tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida»gi farmoni.
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 6 noyabrdagi «O'zbekistonning yangi taraqqiyot davrida ta'lim-tarbiya va ilmfan sohalarini rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida»gi PF-6108-sonli farmoni.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021 yil 25 yanvardagi «Xalq ta'limi sohasidagi ilmiy-tadqiqot faoliyatini qo'llab quvvatlash hamda uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimini joriy qilish chora-tadbirlari to'g'risida» gi PQ-4963 qarori.
6. Птицына Н.А. Подготовка будущего учителя к педагогическому проектированию// Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата педагогических наук.-Тула, 2009.-10 с.

7. Баймурзина Г.Х. “Деятельность учителя при проектировании урока математики в соответствии с ФГОС ООО” // презентация.-<https://ppt-online.org/619847>
8. Боймуродова Г.Т. малака ошириш тизимини модернизациялаш жараёнида ўқитувчиларнинг касбий компетентлигини узлуксиз ривожлантириш механизми // Педагогика фанлари доктори (DSc) диссертацияси автореферати. – Нукус, 2020. – 68 б.
9. Е. Ф. Мосткова. Роль квест-технологий в образовании и воспитании Школьников // Дополнительное образование детей в изменяющемся мире: развитие востребованности, привлекательности, результативности : материалы III Международной научно-практической конференции / Челябинск – Москва, 26–27 октября 2017 г. / под ред. А. В. Кислякова, А. В. Щербакова. – Челябинск : ЧИППКРО, 2017.273-275
- 10.Игумнова Е.А., Радецкая И.В. Квест-технология в образовании. Учебное пособие для студентов высш. и сред. учебных заведений. – Чита: Забайкал. гос. ун-т, 2016. – С. 170-177.
- 11.Игумнова, Е. А. Квест-технология в образовании // Учеб.Пособие. – Чита : ЗабГУ – 2016. – 164 с.
- 12.Андреева, М. В. Технологии веб-квест в формировании коммуникативной и социокультурной компетенции // Информационно-коммуникационные технологии в

- обучении иностранным языкам. Тезисы докладов I Международной научно-практической конференции. М., 2014. - С. 58 -62.
- 13.Мосткова Е. Ф. Роль квест-технологий в образовании и воспитании школьников // Дополнительное образование детей в изменяющемся мире: развитие востребованности, привлекательности, результативности Материалы III Международной научно-практической конференции Челябинск, 26–27 октября 2017 года. – Челябинск ЧИППКРО. 2017. –С. 273-275.
- 14.Игумнова, Е. А. Квест-технология в образовании // Учеб.Пособие. – Чита : ЗабГУ, 2016. – 164 с.
- 15.Игумнова, Е. А. Квест-технология в контексте требований ФГОС общего образования [Электронный ресурс] / Е. А. Игумнова, И. В. Радецкая // Современные проблемы науки и образования. 2016. –Режим доступа URL: <https://science-education.ru/pdf/2016/6/25517.pdf>
- 16.Сокол, И. Н. Классификация квестов [Электронный ресурс]. //Молодой ученый – № 6 (09) – 2014. – Режим доступа URL:<http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2014/6/89.pdf>.
- 17.Сокол М. Квест: метод чи технолгя? // Науково-методичний журнал. 2014.- № 2(114).- С. 28-32.
- 18.Чмир Р.А., Федулова Ю.А., Николашин В.П., Использование квест-технологий в образовательной деятельности

- высших и средних образовательных учреждений // Технологии пищевой и перерабатывающей промышленности АПК-продукты здорового питания, – № 1. 2016. 75-79.
- 19.N.X.Avliyakov, N.N.Musaeva Pedagogik texnologiya // Oliy o'quv yurtlari uchun darslik. -Toshkent : ChoMponNMIU, 2012.208 b.
- 20.Багузина Е.И. Веб-квест технология как дидактическое средство формирования иноязычной коммуникативной компетентности (на примере студентов неязыкового ВУЗа) // Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата педагогических наук. – Москва, 2012. – 26 с.
- 21.Чистякова К. В. Причины популярности квестов как формы досуга современных россиян // Человек в мире культуры. – 2013. – № 2. – С. 20–22.
- 22.Новиков М.Ю. Методы обучения информатике на основе мобильных технологий // ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ ОБРАЗОВАНИЕ В РОССИИ. 2017. № 11. – С. 48-59
- 23.Багузина Е. И. Технология разработки веб-квестов при изучении студентами иностранного языка // Знание. Понимание. Умение. – 2010. – № 2. – С. 262–265.
- 24.Николаева Н. В. Образовательные квест-проекты как метод и средство развития навыков информационной

деятельности учащихся //Вопросы Интернет-образования.
2002, № 7. - http://vio.fio.ru/vio_07

- 25.Василенко О.А. Квест-технологии в преподавании профессиональных дисциплин // http://lfoctu.ucoz.ru/publ/obespechenie_kachestva_professionalnogo_obrazovaniya/3_sovremennye_tekhnologii_v_sisteme_professionalnogo_obrazovaniya/kvest_tekhnologii_v_prepodavanii_professionalnykh_disciplin/58-1-0-547
- 26.Игумнова, Е. А. Проектирование образовательного квеста на основе технологической карты (на примере урока биологии) / Е. А. Игумнова, И. В. Радецкая // Биология в шко-ле. – 2016. – № 6.
- 27.Логвинова, И. М. Конструирование технологической карты урока в соответствии с требованиями ФГОС / И. М. Логвинова, Г. Л. Копотева // Управление начальной шко-лой. – 2011. – № 12.
- 28.Мороз, Н. Я. Конструирование технологической карты урока: науч.-метод. пособие / Н. Я. Мороз. – Витебск: ВОГ ИПК и ПРР и СО, 2006.
- 29.Нарзиева Н. Н. умумтаълим мактаб ўқувчиларида таянч компетенциялар асосида тадқиқотчилик кўникмаларини шакллантириш // Педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (Doctor of Philosophy) илмий даражасини олиш учун тайёрланган диссертация. –Тошкент, 2018. – 152 б.

30. Нечитайлова Е.В. Веб-квесты как методика обучения на основе интернет-ресурсов // Проблемы современного образования. – 2012. – № 2. – С.147–155.
31. Лутфиллаев М.Х. Олий таълим ўқув жараёнида такомиллаштиришда ахборот технологияларини интеграциялаш назарияси ва амалиёти (Информатика ва табиий фанлар мисолида) // Педагогика фанлари доктори илмий даражасини олиш учун ёзилган диссертация. –Т., 2007. – б.246
32. Наумова Т.А., Баранов А.А., Тараканов Я.Л. Развитие лидерских качеств личности у студентов вуза // Интернет-журнал «Науковедение» Том 7, №4 (2015) <http://naukovedenie.ru/PDF/108PVN415.pdf> (доступ свободный). Загл. с экрана. Яз. рус., англ. DOI: 10.15862/108PVN415.
33. Чистякова К. В. Причины популярности квестов как формы досуга современных россиян // Человек в мире культуры. – 2013. – № 2. – С. 20–22.
34. Полат Е. С. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования // учебное пособие для студентов педагогических вузов и системы повышения квалификации педагогических кадров. – М.: Академия, 2002. – С.272.

Elektron resurslar.

1. www.Ziyonet.uz

2. [www. Uz.infocom.uz](http://www.Uz.infocom.uz)

3. www. Eduportal.uz

4. www. iSpring.ru

5. www.referat.uz

Mudarija:

Kirish	4-5
I	5-15
1.1.	5-7
1.2.	7-13
1.3.....	13-15
II.	16-48
2.1.....	16-21
2.2.	21-28
2.3.	28-47
Xulosa	48-49
Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati	50-53

D.O'. QARSHIYEVA

**DARSLARNI VEB-KVEST TEXNOLOGIYASI ASOSIDA
TASHKIL ETISH METODIKASI**

“QAMAR MEDIA” NASHRIYOTI

Muharrir: Muhammad Sobir

Musahhih: Osima Sobirjon qizi

ISBN 978-9943-9206-2-0

“Qamar media” nashriyoti, Toshkent shahar, Mirobod tumani
Qo‘yliq mavze-4,3-uy, 26-xonadon. tel.: +998 94-672-71-11

Terishga berildi:17.03.2023-yil. Bosishga ruxsat etildi: 17.04.2023-yil.

Bichimi 60x84 ^{1/16}, “Times New Roman” garniturası.

Bosma tabog‘i 18,5. Adadi 50 nusxa. Buyurtma № 2023/03

Bahosi kelishilgan narxda

Noshirlik litsenziyasi: № 18-4178

Samarqand viloyati pedagoglarni yangi metodikalarga o‘rgatish
milliy markazi bosmaxonasida nashr etildi